BOSTON PUBLIC LIBRARY
COPLEY SQUARE
BOSTON 17, MASS.

KELEIVIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje, Kanadoje, Pietų Amerikoje, Europoje..$4.00
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Represents over 75,000 Lithuanians in New England and about 1,000,000 in the United States
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 34 "Keleivio" Telefonas AN 8-3071 SOUTH BOSTON, MASS., RUGPIŪČIO (AUGUST) 21, 1957 Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879 Atskiro Numerio Kaina 10 Centų 52-JOJI METAI

Sirijoj Padarytas Perversmas Kariuomenės Vadovybėje

Kariuomenei Vadovauja Šalininkai Ankštaus Bendradarbiavimo Su Sovietais; Sirija Virsta Sovietų Satelitu; "Eisenhowerio Doktrina" Turės Pasirodyti Praktikoje.

Sirija pereitą savaitę pareikalavo, kad trys Amerikos diplomatai tame krašte išsikraustytų namo. Sirijos valdžia skelbia, kad amerikiečiai diplomatai organizavę perversmą Sirijoje.

Amerikos vyriausybė sako, kad kaltinimai prieš diplomatus yra prasimanyti ir įsakė Sirijos ambasadoriui ir vienam Sirijos ambasados tarnautijui apleist Ameriką.

Įvairūs pranešimai sako, jog Sirijoje jau vyksta naujas kariškas perversmas. Už artimą bendradarbiavimą su Sovietais stovintis pulkininkas Serraj esąs pasiruošęs pagrobti valdžią. Jau seniai skelbiama, kad Sirijos armijos aukštųjų karininkų tarpe eina varžytynės dėl pirmavimo ir dabar stipresniu skaitomas pulk. Serraj ir jo šalininkai.

Vėliausios žinios sako, kad Sirijos armijos priešakin jau išsimušė Sovietams palankus generolas Afif Bizri ir armijoj eina "valymas". Vakarų orientacijos karininkai mėtomi lauk. Nemažai karininkų jau esą pabėgusių į Lebanoną. Sirijos prezidentas esąs susitaręs su prosovietiniais karininkais. Žodžiu, Sirija pasidaro naujas Sovietų satelitas Viduriniuose Rytuose.

Sirija būtų naujo tipo Sovietų satelitas pačioje Viduriniųjų Rytų širdyje. Kokių priemonių Amerika ir kitos šalys imsis, kad Sirijos kraštutinių nacionalistų ir prosovietinių karininkų diktatūrai užkirtus kelią greit turės paaiškėti. Pranešimai iš Sirijai gretimo Lebanano sako, jog Sovietų Rusija stato Sirijos armijai įvairius ginklus ir net siunčia į Siriją du povandeninius laivus ir keletą kitų mažų karo laivų.

Jei Vakarų valstybės ir ypač Amerika leis Sirijoje įsigalėti Sovietų bičiuliams, tai visa Eisenhowerio doktrina pasirodys tuščias žestas.

Valstybės sekret. John Foster Dulles šios savaitės pradžioje grįžo iš atostogų ir kol kas dar nieko nesakė dėl Amerikos tolimesnės politikos Viduriniuose Rytuose ir dėl Sirijoj įvykusio tylaus perversmo kariuomenės vadovybėje.

Kongresmanas Walter Ruošia Įstatymą

Kongresmanas F. E. Walter sako, kad jis ruošia įstatymo projektą, kuris apimtų visą "vidaus saugumą" ir pašalintų dabar esančius įvairius įstatymus ir taip pat išspręstų ginčus dėl kaltinamųjų teisės susipažinti su F.B.I. dokumentais ir agentų pranešimais. Įstatymas būtų svarstomas kitoje sesijoje.

Austrija Skundžiasi Dėl Pabėgėlių

Austrijos vyriausybė kreipėsi į Vakarų valstybes prašydama ką nors daryti su pabėgėliais iš Jugoslavijos, kurių skaičius nuolat didėja. Birželio mėnesį šiais metais iš Jugoslavijos į Austriją atbėgo 1.500 žmonių, liepos mėnesį atbėgo 2,600 žmonių, o šį mėnesį pabėgėlių gali būti 3,500 ar daugiau. Jei kitos valstybės neįsileis pabėgėlių iš Jugoslavijos, tai Austrija sakosi turėsianti pabėgėlius grąžinti atgal į Jugoslaviją, išskiriant tik tuos, kurie yra aiškūs politiniai pabėgėliai.

Kodėl žmonės bėga iš Jugoslavijos? Priežastis ta pati, kaip ir iš kitų komunistinių kraštų: ekonominis skurdas ir politinė priespauda verčia žmones ieškoti prieglaudos svetur.

Vokiečiai Ginkluojasi

Vakarinės Vokietijos krašto gynimo ministerija praneša, kad ji davė užsakymų pagaminti įvairių ginklų vokiečių kariuomenei už 4 bilionus 500 milionų markių (virš biliono dolerių). Papildomi užsakymai sumoje pustrečio biliono markių bus duoti greitu laiku. Daug užsakymų duodama užsienių pramonei, nes Vokietijos pramonė dar nesanti pasiruošusi gaminti visus moderniškus ginklus. Be to, Vokietijos eksporto pramonė dabar taip sėkmingai dirba, kad Vokietija turi didelius perteklius užsienių pinigų (valiutos), todėl gali užsakymus kariuomenei duoti užsienių firmoms, kurios sutiko pigiau ginklus pagaminti. Vokietija yra gavusi daug ginklų iš Amerikos savo naujai kariuomenei apginkluoti.

GREITI PLAUKIKAI

Cliff Lumsdon (kairėje) laimėjo Owen Sound, Ontario, Kanadoje, plaukimo varžybas nuplaukęs 15-ką mylių per 6 valandas ir 23 minutes ir laimėjęs $5.000. Jį sveikina Gren. Anderson, kuri labai nedaug atsiliko nuo Lumsdon

NIKITA CHRUŠČIOVAS RYTŲ BERLYNE

Sovietų Sąjungos komunistų partijos "galva" Nikita Chruščiovas neseniai lankėsi komunistų valdomos Vokietijos daly ir Rytų Berlyne.

Kairėj Nikita skrybėlės mojavimu atsako į jį pasitikusių sveikinimus, greta jo komunistinės Vokietijos ministeris pirmininkas Otto Grotewohl. Dešinėj Sovietų Sąjungos ministerio pirmininko pavaduotojas, Anastas Mikojan, atvykęs su Nikita vietoj ministerio pirmininko Bulganino.

Lenkų Komunistuose Daug Spekuliantų

Lenkijoje Gomulkos valdžia veda kovą prieš spekuliantus ir dabar pasirodo, kad daug tų spekuliantų yra pačių komunistų tarpe. Lenkų spauda praneša apie aukštus komunistų pareigūnus įvairiose valdžios ir partijos įstaigose, kurie buvo pagauti. Už spekuliacijas (šmugelį), vagystes, išeikvojimus ir panašius darbelius.

Kai kur partijos nariai nebuvo net baudžiami už visokias suktybes, nors partijos organizacijos žinojo apie savo narių netikusį elgesį.

Vagystės, spekuliacija, kyšininkavimas — toki yra komunistinė tikrovė Lenkijoje, kur nauja partijos vadovybė bando įgyvendinti krašte nors šiek tiek padorumo ir sąžiningumo.

Partijos valdininkų sukčiavimai ir vagystės, pagal lenkų spaudos pranešimus, buvo susekti Bydgošče, Liubline, Olštyne, Žieliona Gura ir eilėje kitų vietų.

W. Reuther Siulo Atpiginti Mašinas

Automobilių darbininkų unijos pirmininkas Walter Reuther siūlo automobilių gamintojams atpiginti parduodamus automobilius ir tuo būdu prisidėt prie kainų kilimo sulaikymo ir padidinti automobilių rinką, Jei 1958 metų modelio automobiliai būtų atpiginti po 100 dirbtuvėje (po $140 rinkoje) tai žmonės jų išpirktų visą milioną daugiau. Tuo būdu automobilių pramonė prisidėtų prie infliacijos sulaikymo ir užtikrintų daugiau darbo darbinnkams.

Tokį pasiūlymą W. Reuther padarė didžiųjų kompanijų pirmininkams—General Motors, Ford ir Chrysler. Atsakymo iš tų kompanijų dar negauta. Iš savo pusės unija žada atsižvelgti į darbdavių kainų politiką, kada bus vedamos derybos dėl naujos darbo sutarties.

Boris M. Morross Atidengia Paslaptis

Boris M. Morross, natūralizuotas rusas muzikas ir Hollywoodo filmų gamintojas, per 12 metų buvo neva tai Maskvos šnipas, bet tikrenybėje dirbo Amerikos policijos pavestą darbą. Jis, nuduodamas sovietų šnipą, sužinojo daug bolševikiško špionažo paslapčių ir dabar, kai jo dviguba rolė iškilo viešumon, pasakoja nemažai bolševikiško šnipinėjimo paslapčių. Tarp kitų dalykų jis viešai atidengė, kad buvusio Amerikos ambasadoriaus Dodd duktė, milionierė Mrs. Stern ir jos vyras buvo sovietų šnipai, kad Sovietų ambasados vienas sekretorius Washingtone ir kiti Sovietijos aukšti diplomatai buvo jo tiesioginiai viršininkai šnipinėjimo darbe, kad bolševikai jam davė įsakymą gauti kompromituojančių dokumentų apie prez. Eisenhowerį, apie gen. L. Clay ir kitus žymius asmenis.

Buvęs Amerikos kontršnipas Morross liudijo atstovų rūmų neamerikinės veiklos komisijoj. Iš jo parodymų tik dalis skelbiama viešai.

BRITŲ GVIANOJE JAGAN VALDŽIOJE

Prieš 4 metus Britų Gvianoje Pietų Amerikoje rinkimus laimėjo Dr. Jagan vedama "progresyvių partija", kuri buvo aiškiai komunistinė. Anglai tada tos partijos sudarytą vyriausybę paleido ir per 4 metus valdė kolonijos gubernatorius.

Dabar rinkimuose Dr. Jagan vedama partija vėl laimėjo daugumą, iš 14 atstovų ji gavo 9 vietas ir dabar anglų gubernatorius vėl perleidžia valdžią Dr. Jagan'ui ir jo partijai. Bet dabar Dr. Jagan visur pabrėžia savo "nuosaikumą", o anglų gubernatorius turi plačias teises prižiūrėti vietos valdžią.

Anglai stebės, kiek ilgai Jagan bus "nuosaikus".

Vežikų Unijos Hoffa Liudija Senate

Šią savaitę vežikų unijos (Teamsterių) vicepirmininkas James Hoffa iš Detroito yra šaukiamas liudyti senato tyrinėjimo komisijoj, kuri aiškina korupciją unijose. Hoffa gal jau liudys šį antradienį. Šį kartą jis bus apklausnėjamas tik vieną dieną, bet vėliau, prieš vežikų unijos konvenciją, jis dar kartą bus pašauktas liudyti. Senato komisija, matomai, nori nurodyti vežikų unijos nariams, koks yra jų vadas Hoffa.

Pereitą savaitę visa eilė vežikų unijos pareigūnų liudijo senato komisijoj ir iš ju parodymu dar labiau paaiškėjo, kad J. Hoffa nevengė bendradarbiauti su raketeriais ir sukčiais. Jis įtraukė į uniją raketierius ir su ju pagalba "sukūrė" New Yorke 7 savo unijos skyrius, kurie balsavo ir padėjo J. Hoffai pravesti į New Yorko srities unijos viršininko vietą O'Rourke, raketierių bičiulį, Hoffos patikėtinį, kuris senato komisijoj tylėjo ir dangstėsi "penktuoju amendmentu".

Bulganino Žvaigždė Leidžiasi Jau Žemyn

Nikolaj Bulganin, Sovietų ministerių pirmininkas, traukiasi į šešėlį, ar teisingiau būtų pasakius, kad Chruščiovas ji stuma į šešėlį, nes jis pasirodė nevisai ištikimas Nikitai.

Kai Molotovas ir jo "antipartinė" grupė bandė pašalinti Chruščiovą iš partijos sekretoriaus vietos, Bulganinas laikėsi su dauguma "prezidiume", taigi su "antipartiniais". Jis paskui ir vėl persimetė, kada pamatė, kad Chruščiovas turi stiprių ramsčių partijos centro komitete ir maršalo Žukovo asmenyje, bet ir laikinos išdavystės Nikita neužmirš ir Bulganinas bus nustumtas į šešėlį, jei tik nebus paimtas "už uodegos" ir išmestas lauk prie kitų parkuotų avių.

Kongresas Ruošiasi Skirstytis Pertraukai Savaitės Gale

Dar Eilė Įstatymų Turi Būti Priimta Paskubomis; Civilių Teisių Ir Pagalbos Užsieniams Klausimai Pirmoje Vietoje; Tyrinėjimas Raketierių Unijose Tęsiamas.

85-asis kongresas ruošiasi paskubomis baigti savo pirmąją sesiją ir išsiskirstyti pertraukai dar šios savaitės gale. Eilė įstatymų dar turi būti apsvarsyta ir priimta. Tarpe baigiamų svarstyti svarbių įstatymų yra civilių teisių įstatymas, kurį senatas prieš porą savaičių priėmė.

Atstovų rūmai tą įstatymą jau seniai priėmė, bet senatas įstatymą žymiai pakeitė ir dabar atstovų rūmai turi apsispręsti ar priimti senato pakeistąjį įstatymą, ar pasilikti prie savojo, seniau priimtojo įstatymo. Jei atstovų rūmai nesutiks pritarti senato priimtajam įstatymui, tai civilių teisių įstatymas visai atpuls, nes nėra jokios vilties, kad senatas priimtų atstovų rūmų versiją. Republikonų vadai atstovų rūmuose sako, kad senato priimtas įstatymas yra niekam tikęs ir todėl atstovų rūmai jam nepritars, bet demokratų vadai mano, kad geriau yra toks įstatymas, kaip jokio. Laukiama, kad šį trečiadienį atstovų rūmai balsuos dėl civilių teisių įstatymo pakeitimo.

Kitas svarbus įstatymas, dėl kurio yra nemažai ginčų, yra pagalbos užsieniams davimas. Atstovų rūmai žymiai apkarpė pinigus pagalbos davimui. Vyriausybė mano, kad perdaug didelis pinigų apkarpymas užsieniams remti yra pavojingas krašto saugumui ir norėtų išgauti iš kongreso stambesnę sumą. Senatas gal vyriausybės prašymą ir patenkins, o tada senato ir atstovų rūmų derintojai turės surasti abiem rūmam priimtiną sprendimą.

Prezidentas neseniai užsiminė, kad jeigu kongresas nepaskirs užtenkamai lėšų užsieniams remti, tai jam gal teks šiais metais šaukti nepaprastą kongreso sesiją tam klausimui aptarti ir papildomiems kreditams skrti.

Senato komisija, kuri aiškina korupciją ir sukčiavimus unijose, šią savaitę tęsia apklausinėjmą įvairių liudininkų iš unijų veikėjų tarpo ir tarp kitų ji apklausinės James Hoffa, vežikų unijos aukštą pareigūną iš Detroito. J. Hoffa yra kandidatas į vežiku unijos pirmininko vietą. Senato komisija stengsis jį parodyti vežikų unijos nariams, kaipo raketierių bičiulį ir netinkamą vadą.

Atominiai Bandymai Nevadoje Tęsiami

Sekmadienį anksti rytą Nevados dykumoj buvo išsprogdinta 12-ta atominė bomba dabartinių bandymų serijoj. Bombos sprogdinimas buvo atidėliojamas 19 kartų dėl nepalankaus vėjo. Bomba buvo palyginus nedidelio pajėgumo, mažiau 20,000 tonų TNT galingumo, bet jos sprogimo šviesa buvo aiškiai matoma daugiau kaip 300 mylių nuo sprogimo vietos. Paskutinė bomba buvo išsprogdinta ant 500 pėdų aukščio stulpo. 5 stebėtojai, užsikasę žemėje, stebėjo bombos sprogimą 2,000 pėdų atstume su instrumentais.

KETURI DRAMBLIAI KELIAVO PER TILTĄ

New Jersey policija areštavo penkius šoferius, kurie gabeno per Washington tiltą keturius dramblius dideliuose sunkvežimiuose. Vienas sunkvežimis ant tilto sugedo ir policija norėjo patikrinti šoferių laisnius, bet pasirodė, kad nė vienas šoferis neturėjo laisnio. Visi penki šoferiai, jų mašinos ir drambliai buvo areštuoti ir nuvaryti į policijos nuovadą Fort Lee, N. J.

Šoferiai ir drambliai buvo paleisti užstačius po $100 nuo galvos (šoferio) kaucijos iki teismo. Drambliai priklauso cirkui.

Dramblius iš policijos nuovados paėmė kiti šoferiai, jau su laisniais.

DIENOS KARALIENĖ

Leona Gage buvo išrinkta Amerikos karalienė, bet ji karūnos neteko, kai tik buvo sužinota, kad ji yra ištekėjusi, nes varžytis tegalėjo tik netekėjusios. Bet ir be karūnos ji šiltai sutinkama Las Vegas, Nevada, kur ji atvyko dalyvauti naktinio klubo programoje

41 NEKLAUSO

Iš Maskvos jaunimo saskrydžio 41 amerikietis išvyko į nemokama kelionę į komunistinę Kiniją. Jie tai padarė, nežiūrint Amerikos vyriausybės raginimo nelankyti Kinijos

Pagalba užsieniams

Kongresas baigia svarstyti pinigų skyrimą užsienių valstybėms remti. Prezidentas buvo prašęs tam reikalui virš keturių bilionų dolerių. Paskui vyriausybė savo prašymą sumažino iki 3 bilionų 800 milionų dolerių. Bet kongresas manė, kad ir tai yra perdaug ir nutarė skirti tik 3 bilionus ir 300 milionų, o atstovų rumai, skirdami pinigus, tą sumą dar sumažino virš 300 milionų. Galutinai tą reikalą išspręs šią savaitę atstovų rūmai ir senatas.

Prezidentas D. D. Eisenhower ėmėsi nepaprastų priemonių pinigus užsienių pagalbai apginti. Prezidentas pereitą savaitę sušaukė spaudos atstovus ir jiems padarė platoką pranešimą apie pagalbos užsieniams svarbumą. Be to, prezidentas bandė paveikti kongresmonus ir senatorius ir kitokiais būdais, bet su koku pasisekimu pamatysime šią savaitę, kada kongresas galutinai tą reikalą nubalsuos.

Užsieniams pagalbos karpymas yra labai populerus dalykas. Kodėl mes turime pilti ir pilti bilionus dolerių svetimiems kraštams remti? Mūsų niekas neremia! Jei galime užsieniams supilti tokias milžiniškas sumas, tai kodėl nerandame pinigų reikalingesniems dalykams šalies viduje? Tokių ir panašių kritikų dėl pagalbos užsieniams davimo girdime ir lietuvių tarpe.

Prezidentas savo pareiškime spaudai nurodė, kad pagalbos užsieniams davimas neturi "lobės"—niekas netrina kongreso prieangių kėdžių laukdamas pagauti kokį kongresmaną ar senatorių už atlapo ir įkalbinėti jį būtinai balsuoti už pagalbos užsieniams davimą. Todėl prezidentas sako, kad jam tenka daryti tokį įkalbinėjimą, nes pagalbos užsieniams davimas yra visų amerikiečių interesuose. Jei Amerika neduotų kariškos ir ūkiškos pagalbos, pavyzdžiui, Korejai, kinų nacionalistams Taiwano saloje, pietiniam Anamui (Indokinijai), Turkijai, Graikijai, Pakistanui ir kitoms tautoms, tai Amerika turėtų laikyti savo saugumo sumetimais daug didesnę kariuomenę ir išleisti daug daugiau pinigų savo kariškam pasiruošimui. Jei sąjungininkai saugo Sovietų imperijos ekspansijos (plėtimosi) kelius, tai svarbu, kad tie sąjungininkai būtų pajėgūs ir sudarytų rimtą jėgą, nes juo jie bus stipresni, juo mažiau Amerikai reikės laikyti kariuomenės ir mažiau kaštytis.

Veik visa pagalba užsieniams yra kariška pagalba, o taip vadinama ūkiška pagalba yra tik būtinas priedas.

Apžvalga

"SANDARA" IR ATSTOVAI

M. Vaidyla tęsia pamokas apie Lietuvos atstovus ir aiškina, kad

"atstovus gali turėti tik gyvuojančios ir kitų valstybių pripažintos valstybės. Lietuva savo atstovus turi, todėl ji tebėra gyvuojanti valstybė, nežiūrint to, kad de facto ji yra sovietų okupuota ir laikinai valdoma. Toje padėtyje karo metu buvo Čekoslovakija, Norvegija, Danija ir kitos nacių okupuotos valstybės".

Vadinasi, išaiškino viską. Jei yra kai kur pripažinti diplomatai, tai yra ir nepriklausomybė ir režimas, ir piliečiai, ir viskas, ką diplomatai atstovauja. Nagi, Amerikoje iki 1933 metų buvo Rusijos respublikos atstovas, Amerikos pripažintas, bet kur buvo Rusija? Ji buvo STRS. 1933 metais Amerika pripažino Sovietų Rusijos vyriausybę ir demokratinės Rusijos atstovas pasitraukė į privatų gyvenimą. Argi Sovietų režimo gimima skaitysime nuo 1933 metų?

Iš to ir p. Vaidylai galėtų būti aišku, kad pripažintų diplomatų buvimas nebūtinai reiškia valstybės gyvavimą ir suverenumą. Užtenka Amerikos vyriausybės žesto, kad ir Lietuvos diplomatų siūlelis, ant kurio jie kabo, nutrūktų. Toks Amerikos žestas būtų nemažas smūgis lietuviškam prestižui ir ypač lietuviškos išeivijos savijautai, bet faktiškoje Lietuvos padėtyje esmėje tas nedaug ką tepakeistų, o mūsų nusistatymas Lietuvos laisvės klausimu dėl tokio Amerikos žesto visai nepasikeistų. Pasakytume "Amerika nėra Dievas" ir tęstume mūsų pastangas už nepriklausomos Lietuvos atkūrimą. Lietuvių tautos teisė į nepriklausomą gyvenimą nepareina nuo to, ar yra kur kokie diplomatai, pripažinti ar pusiau pripažinti, bet nuo pačių lietuvių noro gyventi nepriklausomu gyvenimu ir nuo jų pasiryžimo prie pirmos progos sau tą teisę visomis priemonėmis atgauti. Čia yra Lietuvos nepriklausomybės šaknis, o ne kelių valdininkų kabėjime ant pripažinimo - nepripažinimo siūlo.

"Sandara" lygina Lietuvos dabartinę padėti su Olandijos, Danijos, Norvegjos ir kitų nacių okupuotų valstybių padėtimi karo metu. Tas palyginimas yra vėjovaikiškas, nors jis ir yra skolintas iš diplomatijos paties "šefo" S. Lozoraičio iš jo vieno pasisakymo Amerikoje, kai jis čia lankėsi kokiu tai lietuvių vieningumo ardymo tikslu.

Ginklams žvangant ne tik muzos tyli, bet ir taip vadinami teisiniai valstybių santykiai virsta atvira džungliu teise — kas stipresnis? Dabar atvirų jėgų imtynių nėra, gyvename gal netikros, bet visgi taikos laiką, o todėl Lietuvos padėtis negali būti lyginama su nacių okupuotų kraštų padėtimi karo metu. Lozoraitis nesupranta skirtumo padėtyje karo metu ir taikos metu, bet "šefo" ignoracija nėra reikalo sirgti mums visiems. Olandai, danai ir kt. laukė savo nepriklausomybės atstatymo iš pergalės kare, o kokios pergalės kare laukia "Sandara" ir jos įkvėpėjas Lozoraitis?

"Sandara" aiškina, kad Lietuva tebėra gyvuojanti ir teisėta valstybė, nežiūrint to, kad "de facto ji yra sovietų okupuota". Pirmą kartą mūsų ginče "Sandara" teikėsi užsiminti faktiškąją padėtį — rusų okupuotą Lietuvą, apie kurią mes visą laiką kalbame, po nerimtu šūkavimu apie "gyvuojančią... suverine". Užsiminė, kad rusai valdo Lietuvą! Kasdieniniame gyvenime sakytume: "automobilis mano, bet vagis juo važinėjasi". Privačioj teisėj toks pasakymas būtų teisingas, nes jei policininkas vagį pagaus, tai gal ir aš dar mano automobiliu važinėsiu. Bet taip vadinamoje tarptautinėje teisėje nėra policininko, nėra teismo. Valstybių santykiuose, kaip sakoma, faktiškas valdymas yra devynios dešimtosios teisės ir bergždžia būtų ginčytis, kada po faktiškos okupacijos valstybės nepriklausomybė pranyksta ir teisėje. Eiliniam žmogui valstybės "gyvavimas" teisėje, be faktiško pagrindo, atrodo didelė "balionė", bet juristai gali tuo klausimu turėti ir skirtingų nuomonių, nors jų vienokia ar kitokia nuomonė mažai teturi įtakos į padarytos skriaudos atitaisymą, jei už tokį atitaisymą nestovi stiprios politinės ar militarinės jėgos. Nuversti monarchai paprastai nešiojasi su savo teise į sostą ir pasauly yra daug "pretendentų". Iš jų ir lietuviškas Smetona mokėsi "kontinuiteto" amato, bet tai paminėta, tik kaip anekdotas.

"Sandara" ir visi mūsų popieriniai "rezistentai" labai muša į pripažinimą ar nepripažnimą. "Sandaroj" skaitome:

"Nė viena laisvojo pasaulio valstybė ir joks tarptautinis organas nėra Lietuvos teisinės ir Sovietų Sąjungai pripažinęs. Tad 'Keleivis' skelbia nesąmonę ir išeina prieš Lietuvą ir prieš Ameriką..."

Lietuvos diplomatus dar pripažįsta, jei mes neklystame, Amerika, pusiau Anglija, Vatikanas, Urugvajus, Brazilija, Kanada ir kas dar?

"Išėjimas prieš Lietuvą ir prieš Ameriką" yra priedas prie tos "košės", kurią "Sandara" užvirė aiškindama, kad diplomatai atstovauja "valstybę", neatstovaudami kartu toje valstybėje esamo "režimo" (vyriausybės).

O "Gedimino" Vaidyla visgi vertas. Jei jam neparūpins jo diplomatai, tai mes pasistengsime nukalti ir jam prisegti už tą puikų melą, kaip "Keleivis" džiaugėsi ir sveikino Paleckį.

CIVILIŲ TEISIŲ BILIŲ PRIĖMUS

Čia matome 5 senatorius po civilių teisių biliaus priėmimo: Iš kairės į dešinę: Richard B. Russell (dem. iš Ga.), vienas didžiausių civilių teisių suvienodinimo priešininkų, Joseph O'Mahoney (dem. iš Wyo.), daugumos vadas Lyndon Johnson (dem. iš Tex.), mažumos vadas Wiiliam Knowland (rep. iš Calif.) ir Clinton Anderson (dem. iš N. Mex.).

Tarp atstovų rūmų ir senato priimtų civilių teisių bilių yra labai didelis skirtumas. Ar dėl tų skirtumų bus susitarta ir ar įstatymas bus pasiųstas prezidentui pasirašyti, dar nėra žinios, gal būti, kad jis šioj sesijoj ir paliks galutinai nepriimtas.

IŠ TOLIMŲJŲ HAWAJŲ

Svečias iš Cliffsidės

Pradžioj pereito mėnesio gavome pranešimą, kad mūsų geras bičiulis Kazys Bukaviackas iš Cliffside Park, N. J., žada atvykti į Hawajus. Jis teiravosi informacijų ir klausė patarimo. Mes nudžiugę patarėm ir kvietėm jį atvykti.

KAZYS BUKAVIACKAS

Visucmenininkas, didelis pažangiosios spaudos rėmėjas Kazys Bukaviackas iš Cliffside, N. J., lankėsi Hawajuose ir dvi savaites svečiavosi pas "Keleivio" bendradarbį A. Jenkins.

Liepos 15 d. gavome antra laiškuti, kuriame rašė, kad jis galutinai apsisprendė vykti, apleidžia New Yorką vidurnaktį liepos 20 d. ir jau bus pas mus 22 d. vakare. Mums pasirodė, kad perilgai truks kelionėje, kad skridimo laikas nesupuola su numatyta tvarka, tad patarėm, kad tiksliau patikrintu skridimo laiką ir praneštų, kokią valandą pribus į Kauai salą, kad galėtume jį pasitikti prie lėktuvo.

Šeštadienį, liepos 20 d., gavome "radiogramą", kurią išsiuntė iš savo namų ir pranešė, kad rytoj 5 val. vakare jau bus pas mus. Mudu su žmona laukėm prie lėktuvo. Lygiai 5 val. lėktuvas nusileido ant žemės, keleiviai pradėjo lipti laukan, jų tarpe pastebėjom ir mūsų svetį drg. Bukaviacką, kuris pirmą syk pamatė gamtos gėlėmis ir žmonių legendomis apipinta egzotišką Hawajų kraštą. Po daug metu nešimatymo buvo neapsakomai malonus susitikimas.

Svečias išvyko iš New Yorko 21 d., truputi po vidurnakčio ir tą pačią dieną 5 val. vakare išlipo iš lėktuvo Kauai saloje Hawajuose. Jis ar ne pirmas tik skrido tiesiai iš New Yorko į Kauai salą ir truko kelionėje, pagal vietinį laiką, tik 17 valandų! Keitė lėktuvą du sykius.

Iš New Yorko skrisdamas į vakarus jis "laimėjo" penkias valandas, gi iš tikrųjų išbuvo kelionėje 22 valandas, bet kuomet lėktuvas skrenda į vakarus, o žemės kamuolys, pagal savo paėmimą, sukasi į rytus, tai keleivis pagal vietini laiką "laimi" penkias valandas. Bet grįžtant atgal jis "pralaimi" penkias valandas ir kelionėje užtrunka 27 valandas, nors ore išbus ir vėl tik 22 valandas.

Padangėje sutiko mūsų buvusius kaimynus

Drg. Bukaviackas, skrisdamas iš San Francisco į Hawajus, virš Pacifico padangėse susitiko mūsu kaimyną W. A. H. Buddingh, kuris su žmona ir sūnum baigia savo kelionę aplink pasauli. Prieš tris metus mes jau rašėm "Keleivy" apie šitą ypatnga asmenybę, nenaprastu gabumų žmogų, olandą inžinierių Buddingh.

Buddingh gimė, augo ir inžinieriaus mokslą baigė Olandijoje. Atvyko Amerikon 22 metų amšiaus jaunuolis, anglų kalbos nemokėjo. Apsišarvavęs Europoje inžinieriaus mokslu, pradėjo nepavydėtinai sunkų gyvenimą. Pirmučiausiai mokėsi kalbos ir dirbo paprasčiausią darbą. Dirbo ką gavo. Oregono valstijoje kirto medžius, vairavo sunkvežimi, dirbo alaus bravore naktiniu sargu, vėliau gavo dirbti prie inžinierių pagelbininku ir nuo čia ūmai pradėjo kilti gyvenime aukštyn.

Popieriaus pramonininkai ji pasiuntė i Hawajus patirti, ar nebūt galima iš cukrinių nendrių, išspaudus sultis, gaminti popierį, tos liekanos būdavo naudojamos kurui. Jis savo misiją atlikęs jau negrįžo į Oregono valstiją, pasiliko Kauai saloje prie bankrutuojančios cukraus kompanijos.

McBryde cukraus bendrovė stovėjo ant bankroto slenksčio, jaunas inžinierius Buddingh pertvarkė gamybos procesą ir per porą metų šita bendrovę pastatė ant tvirtų biznio pamatų. Ji po šiai dienai gerai gyvuoja.

Vietos didžiausia cukraus bendrovė Lihue Plantation greit pamatė ir teisingai įvertino jauno žmogaus nepaprastus gabumus, jam davė dvigubai, $14,000 metinės algos ir įpareigojo vyriausiu inžinierium.

Per tris metus jaunas inžinierius pakėlė Lihue plantacijos bizni dvigubai ir pats jau sėdėjo vyriausio manadžeriaus kėdėje. Pareikalavo daugiau algos, bet direktoriai nesutiko. Jis metė darbą ir išvyko į Filipinų salas. Ten nuvykęs gavo vyriausio inžinieriaus darbą Victoria Milling bendrovėj, kuri samdo 5,000 darbininkų.

Victoria Milling bendrovė sutiko mokėti šitam olandui $25,000 metinės algos, su išlyga, jei biznis kils, tai laipsniškai kils ir jo alga. Per tris jo tarnybos metus kompanijos biznis pakilo ir jo alga kartu iškilo ligi $39 tūkstančių per metus ir priedo po trijų metų tarnybos gavo 6 mėnesus apmokamų atostogų.

Atostogaudamas nevien gauna pilną algą, bet ir kelionės kaštus, nepaisant kur jis bevyktu. Artėjant atostogų laikui jis apsisprendė pamatyti visą pasaulį: prieš 5 mėnesius gavome jo laiškutį iš Tolimųjų Rytų, prieš tris mėnesius iš Italijos, prieš 2 mėnesius iš Amsterdamo, Olandijos, kur aplankė savo tėviškę, ir dabar drg. Bukaviackas įteikė mums jo raščiuką iš Pacifico padangės, kuriame rašo, kad už poros dienų būsiąs pas mus pačiam pajūryje.

Kai Buddingh'o šeima parvyko, tai turėjom pažmoni, kuriame dalyvavo 14 ypatų, tikrai lietuviškai užkandžius pagamino ir svečius vaišino šeimininkė Mrs. Jenkins, Sr., o jai pagelbėjo marti Mrs. Jenkins, Jr. Žymiausias svetys, mūsų didžiai gerbiamas drg. Bukaviackas, sėdėjo prie garbės stalo.

Norėtume matyt jo įspūdžius

Svetys čia išbuvo lygiai dvi savaites, mes jam aprodėm žymesnes vietas Kauai saloje ir davėm progą pamatyt, kaip darbininkai skina ananasus laukuose ir rakuoja į skardines fabrike. Matė gražiai ir buiniai augantį cukru plantacijose, kaip darbininkai ima derlių nuo laukų, gabena cukrines nendres siaurais geležinkeliukais į fabriką, čia plauna, mala, išsunkia sultis, sukristalizuoja rusvą cukrų, konvejeriais jį gabena ir pila tiesiai į laivus, kurie plaukia į visus pasaulio kampus ir pagaliau atsiranda ant jūsų šeimos stalo.

Ką mūsų svetys patyrė savo kelionėje ir matė Hawajuose, labai norėtum pamatyt jo paties parašytus įspūdžius. Baigdami tegalime pasakyt tiek, kad tos dvi savaitės taip greit praėjo, rodos, lyg jis čia tebuvo porą dienų.

A. Jenkins

Kas savaitė

Omano "karas" baigtas

Anglai ištraukia savo kariuomenę iš Omano teritorijos Arabijos pusiasalyje. Anglai sako, kad ten "misija atlikta", sukilėliai nuraminti, sultono autoritetas atstatytas ir viskas vėl tvarkoje.

Prieš Omano valdovą sukilimą už "Omano nepriklausomybę" darė dvasiškas mahometonų vadas. Bandė, bet reikalas neišdegė.

Kol tolimame Omano krašte ėjo vadinamas sukilimas, Egipto sostinėj gerai ušsukta propagandos mašina šaukė apie Omano gyventojų "kovą už nepriklausomybę", spaudoje buvo reikalaujama perduoti ginčą Jungtinių Tautų organizacijai ir dar ką tai daryti. Sukilimą nuraminus viskas atpuola ir pati propagandos mašina eina laikinai į laužą.

"Fait accompli" yra didelis veiksnys tarptautinėj politikoj.

Gomulka streikalaužis

Pereitą savaitę Lodzėje, Lenkijos pramonės centre, streikavo tramvajų darbininkai. Keli tūkstančiai darbininkų tris dienas laikėsi tramvajų dideliame garaže. Kai darbininkai bandė demonstruoti, policija ir net pašaukta kariuomenė juos ašarinių dujų bombomis ir šautuvų buožėmis ramino.

Darbininkai reikalavo pakeiti uždarbius. Tiktai tiek. Gomulkos valdžios žmonės aiškino, kad nėra iš ko pakelti uždarbių. Lenkijos ūkis po 12 metų bolševikų viešpatavimo ir po karo teriojimu yra tiek skurdžioje padėtyje, kad darbininkai už savo darbą negali gauti žmoniškesnio atlyginimo.

Gomulkos vyriausybė, nežiūrint savo pažadų ir, gal būt, gerų norų, kol kas Lenkijos darbininkams geresnio gyvenimo nedavė. Jie vis penimi pažadais ir ašarinėmis dujomis.

Pikčiausia, kad nei bolševikiška valdžia, nei niekas kitas nežino, kada Lenkijos ūkis tiek atsigaus, kad galima būtu darbininkams paketli daribininkų uždarbius. Dabar siš Varšuvo praneša, kad ten laukiama streikų vilnies po visą araštą ir valdžia telkiasi tuos streikus laužyti. Streiklaužiavimas, kaipo valdymo priemonė, tai menki pyragai . . .

"Šnipas" 12 metų

Rusų kilmės Hollywoodo muzikas ir filmu gamintojas Boris Michailovič Morross buvo rusų viliojamas šnipinėti jų naudai Amerikos įvairias paslapts. Muzikas, gavęs tokį pasiūlymą 1944 metais, kreipėsi į policiją (F. B. I.) ir iš jos gavo patarimą rusų pasiūlyma priimti, neva tai šnipinėti rusams ir kartu informuoti Amerikos policiją. Morross sutiko ir per 12 mtu sėdėjo "ant dviejų kėdžiu"—šnipinėjo rusams, pakišdamas jiems policijos peržiūrėtas žinias, ir kartu informuodamas Amerikos policiją apie rusu šnipinėjimo tinklą ir teikdamas jai kitokių žinių.

Morross savo dvigubą rolę taip gerai vaidino kad bolševikai po kurio laiko paskyrė jį vienos šnipų grupės viršininku ir jo žinioje dirbo vilkaviškiečiai rusų šnipai Almam ir Sobolevičius su savo žmona. Jų grupėj buvo ir daugiau šnipu ir, žinoma, jie visi sulindo į maišą.

Šnipinėjimo biznyje Morrosso misija pasisekė. Mažiau tikrumo yra dėl polijos pasisekimo šnipo Abel reikale. Tas šnipas veik 10 metų "veikė" Amerikoje, bet ar policija apie jo veiklą žinojo ir ar jį sekė, dėl to jokio pranešimo nėra.

Civilės teisės

Civilių teisių politinis futbolas eina prie galo. Įstatymų leidėjai yra pastatyti prieš klausimą: ar neišleisti jokio civilių teisių įstatymo, ar priimti senato priimtą ir gerokai sugadintą įstatymą?

Pirmą kartą per 80 ar daugiau metų Amerikos senatas priėmė įstatymą, kuris siekia užtikrinti negrams piliečiams balsavimo teisę, užtikrinti praktikoje, o ne konstitucijoj, kuri tokią teisę rasinėms mažumoms įsakmiai pripažįsta.

Įstatymas neina užtenkamai toli. Įstatyme numatytos sankcijos nėra pakankamos. Bet, atrodo, kad ir toks įstatymas yra geresnis, kaip palikti tuščia vietą ir jokio įstatymo neišleisti.

Politikieriai turi savų rūpesčių. Jiems tenka "numatyti", ar balsuodami už tokį istatymą jie laimės ar pralaimės balsu būsimuose rinkimuose. Klausimas pašalinis, bet kai kam labai svarbus.

Apie porą savaičių dėl to įstatymo ėjo karštoka kova ir atrodė, kad atstovų rūmai jo nepriims senato pakeistoje formoje, o todėl įstatymas būtų visai atpuolęs.

Dabar atrodo, kad atstovų rūmai "kapituliuos" ir įstatymas visgi bus priimtas.

Tada prezidentui teks apsispręsti, ar jį pasirašyti.

J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RASO TAS DUONOS NEPRASO

KANADOS NAUJIENOS

APYSKAITA LIETUVIŲ KOMITETO DR. PR. ANCEVIČIAUS RINKIMINEI AKCIJAI PAREMTI

Komitetas laiko pareiga patiekti lietuviu visuomenei apyskaita, liečiančią praėjusius federalinius parlamento rinkimus birželio 10 d. Apyskaita parodo, kokį platų atgarsį sukėlė lietuvių tarpe rinkimai ir kaip rimtai lietuviai įvertino pirmojo lietuvio pastangas pasireikšti Kanados politikoje. Žemiau skelbiame sąrašą tautiečiu, medžiagine parama talkininkavusių tame darbe.

Po $100 aukojo: X. Y., J. Kr., X. Z., J. K. ir Z. Y. Po $50:—B. S. Po $25:— B. N. Po $20: K. Ba-is, J. V. M., Pr. Js., D-a, J. St-is, X. Y. Z. ir X. N. Po $10 aukojo: J. B., A. Ramonas, A. J. Mačionis, L. V-as, J. M., V. M., A. S-e, Dr. M., P-s, I. Bieliauskas, Py-s ir Rap. Sk-s. Po $5: E. Dam., Krivickai, J. Juodviršis, F. J-as, P-as, St. Ps, Bu-s, U-ienė, B. S., P. L-s ir J. V-is. J. Stepanavičius $1.00. Pranas ir Ona Lavinskai $6. B. P. $2.

Hamiltono Lietuvių Socialdemokratu Skyriaus nariai ir prijaučiantieji per K. Lukoševičių $20, J. Bugailiškis $15, Br. Andriušis $15, J. Stakevičius $5, Montrealio Lietuvių Darbininku Draugijos 35 kuopa per P. Petronį $10, St. Catharines lietuviai per J. Navasaitį $25 (st. cathariniečių aukojusių pavardės anksčiau jau buvo paskelbtos "N. L."), Port Arthuro lietuviai: V. Šelgauskas $2. F. Motiejūnas $2, W. Stukonis ir G. Puras po $1, V. Dagilis ir A. Švelnys po $5 ir J. Vitkūnas $3.

Iš Winnipego lietuvių per K. Beniuši aukojo: Po $5— K. Beniušis ir J. Januška, Dr. A. Yauniškis $3, J. Pronskus $1.50. Po $1:— Kleb. kun. J. Bartašius, K. Musteikis, V. Dabašinskas, J. Mikalauskas, A. Balčiūnas, J. Demereckas, U. Yauniškienė, V. Daubaras, M. Zavackas, P. Blusis, P. Matulionis, V. Serkenis, F. Šneideraitis, A. Nolis, A. ir L. Samulaičiai, V. Stankevičius, M. Bukauskas, L. Bartnikas, P. Kumpauskas, M. Januška, J. Banikonis, S. Bujokas, J. Karalius, V. Novogrodskas, V. Januška ir V. Steponavičius, A. Ginkuvienę 50 centų.

Visos tos aukos buvo sudėtos į Trinity apygardos bendra rinkiminį fondą ir sunaudotos rinkiminiams reikalams, kurie šiame krašte yra susiję su didelėmis išlaidomis.

Komitetas širdingai dėkoja visiems aukojusiems pinigais; klebonui kun. P. Ažubaliui, keletą kartų davusiam nemokamai parapijos salę; Tėvams pranciškonams, parodžiusiems daug palankumo mūsų rinkiminiame darbe; visiems lietuviams, savanoriškai talkininkavusiems rinkimų metu prie visokių darbų, ypatingai gerbiamiesiems: Simkui, Lukošiūnui ir Kriaučiliūnui, įdėjusiems begalę darbo į rinkiminę akciją.

Visas tas talkininkavimas padėjo mūsų tautiečiui dr. Pr. Ancevičiui labai gražiai užsirekorduoti Trinity rinkiminėj apygardoj surinkus virš 4,000 balsų. Mūsų įsitikinimu tas pirmas lietuvių įžengimas į Kanados federalinę politiką buvo visais atžvilgiais sveikinantis ir praėjo labai teigiamai, nugalėdamas daugybę ivairių kliūčių. Esame tikri, kad po to pirmojo žingsnio seks kiti, kurie anksčiau ar vėliau prives prie sėkmingo lietuvių kilmės kanadiečio išrinkimo į federalinį parlamentą.

C.C.F. partija, kurią dr. Ancevičius pereituose rinkimuose atstovavo, yra socialinės pažangos partija, kuriai Kanados gyvenime lemta suvaidinti svarbus vaidmuo. Esame tikri, kad tautiečiai, apsisprendę už tos partijos politiką, paremta socialiniu teisingumu, žmoniškumu ir tautų laisve, rems ja ir ateity, nes tik C. C. F. atstovaujamos ir skelbiamos idėjos gali laiduoti šviesesnę ateitį Kanados darbo žmonėms.

Lietuvių k-tas Dr. Ancevičiaus rink. akc. paremti

HAMILTON, ONT.

5-ji Kanados Liet. Diena

Š. m. rugpiūčio 31 ir rugsėjo 1-2 dienomis Kanados lietuviai švęs savo 5-tą iš eilės Lietuviu Dieną, kuri ivyks pasakiškojo grožio vietoje — Niagaroje! Prie to visame pasaulyje garsaus krioklio — Niagara Falls — prie pat Amerikos sienos. Čia abiejų pusių kriokliai susitinka ir vienas ir kitas yra matomi tiek iš Kanados, tiek iš Amerikos žiūrint.

Kanados Lietuvių Dienos nėra panašios į Amerikoje ruošiamas dienas, kurios dažniausiai yra mažos apimties. Kanados liet. dienos yra visos Kanadas lietuvių šventė ir kultūrinė demonstracija. Čia dalyvauja artimesnės ir tolimesnės lietuviu kolonijos, o taip gi broliai ir sesės amerikiečiai. Jie suvažiuoja net iš labai tolimu vietovių — Čikagos, Clevelando, Detroito ir net New Yorko. Iki šiol Lietuvių Dienos jau yra buvusios Hamiltone (pirmoji) 1953 m., Toronte 1954, Montrealy 1955 ir Windsore 1956 metais. Visas jas aplankė gausus lietuvių skaičius. O ypač daug Amerikos lietuviu atsilankė Windsore 1956 m., nes pačioje pašonėje yra didelė Detroito lietuvių kolonija, kuri labai širdingai talkino Windsorui, kuriame yra mažutė lietuvių kolonija, bet veikli ir darbšti.

Be šventės, t. y. šokių, koncerto, dar bus ir dailės paroda, vyru ir moterų krepšinio žaidimai; dalyvaus sol. St. Baranauskas, Alice Stephens choras abu iš Čikagos. Laukiami svečiai iš Bostono bei kitų artimų vietoviu; tad seni ir jauni visi į Niagarą!

Kl. Prielgauskas

MONTREAL, P. Q.

Išvyko į Sovietų Sąjungą

Rugpiūčio 15 d. iš Montrealio aerodromo į Sovietų Sąjungą išskrido iš visos Kanados surinktų komunistu ekskursija, kurioje yra ir 15 lietuvių, jų tarpe Lesevičius, Mykolas Gudas, Trečiokienė, Šapkauskas ir kt.

Vis tai didesni ar mažesni komunistų vadai, stropiai atrinkti ir patikrinti ir gerai instruktuoti, davę pasižadėjimus viską vykdyti, kas bus įsakyta.

Norinčių važiuoti buvo daug daugiau, bet Maskvos agentai parinko "geriausius iš geriausių".

Dalį kelionės išlaidų sumokės Maskva.

NIAGARA FALLS, ONT.

Liaudininkų suvažiavimas

Rugpiūčio 31 d. ir rugsėjo 1 d. čia bus Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir Kanadoje gyvenančių liaudininkų visuotinis suvažiavimas, kuriame dr. J. Pajaujis padarys pranešimą apie valstiečių liaudininkų veiklą tremtyje, H. Blazas apie laisvinimo gaires, K. Škirpa apie tautinę vienybę ir J. Audėnas apie organizacijos reikalus.

MIAMI, FLA.

Svečiai iš šiaurės

Šią vasarą mus, gyvenančius Floridoj, aplankė Auškelis su sūnumi. Jis atskridо lėktuvu, apžiūrėjo svarbesnes Miami vietas ir sugrįžo į Bostoną. Auškelio sūnus yra aukštas lėktuvų bendrovės pareigūnas.

Be to mus aplankė Vilkienė su sūnumi ir Kavaliauskienė su dukra, žentu ir anūkais, visi iš Dorchesterio, ir Galiniai iš So Bostono.

Sugrįžo iš šiaurės

Iš šiaurės sugrįžo Stevensonai, aplankę savo vaikus Massachusetts valstijoj. Jie sakosi gerai pasiilsėję, bet šiaurėj gyventi nebenorėtų, nes peršalta.

Pagražino klubą

Lietuvių Klubo patalpos žymiai pagražintos: įdėtos naujos, gražios lubos, sutvarkytas baras ir t. t.

Klubas pirmininko Rodgers, Kaulakio, Norris ir visos valdybos pastangomis šiandien nėra paprasta smuklė, bet graži įstaiga, kuria gali didžiuotis vietiniai lietuviai ir turi ką parodyti atsilankantiems svečiams.

L. J. Stasiulis

Buvo Tarybos posėdis

Buvo Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus valdybos posėdis. Jame patikrintos pajamos ir išlaidos ir viskas rasta tvarkoje. Centrui pasiųsta $800, surinktų Vasario 16 minėjimo proga, ir $106 iš Birželio baisiųjų dienų minėjimo. Iždininkas V. Skupeika dar turi $186.34.

Skyriaus narių susirinkimą nutarta kviesti lapkričio 9 d. 8 val. vak. Lietuvių Klube. Jame bus renkama valdyba 1958 metams.

Daug turistų

Vieną dieną su žmona važiavome į miestą. Tikėsite ar ne, bet vidurmiesty, gatvių sankryžose sunku praeiti—tiek daug svetimų žmonių. Jų pilna ne tik gatvėse, bet ir krautuvėse.

Agentai sako, kad perkama daug nuosavybių.

Buvo lietingas oras

Liepos mėnesį bemaž kiekvieną dieną lijo, žaibavo ir perkūnas griovė. Temperatūra rytais 80 laipsnių, o dieną pakildavo iki 90-92 laipsniu, bet pūtė gaivinantis vėjelis.

C. K. Braze

MIAMI BEACH, FLA.

A. Skudžinskienė išvyko atostogų

Adolfina Skudžinskienė nuo rugpiūčio 15 d. uždarė Picwick viešbučio solariumo masažo studiją ir atidarys ją lapkričio 1 d. Ji vadovauja tos studijos vyrų ir moterų skyriui.

Atostogų metu ji žada aplankyti kaikurias šiaurines valstijas ir ilgiau sustoti pas savo sūnus, kurių vienas inž. Bronius Skudžinskas gyvena Newark, N. J., o antras Linden, N. J.

BIGELOW, ARK.

Mirė K. Buožis

Liepos 1 d. mirė "Keleivio" skaitytojas nuo pirmo numerio ir jo rėmėjas Klemensas Buožis, 76 metų amžiaus, kilęs iš Žagarės valsčiaus.

Ilgus metus velionis gyveno Chicagoje, o paskutiniuosius 11 metų savo ūky Bigelow, Ark.

Jo kūnas nuvežtas į Chicagą ir palaidotas Lietuvių tautinėse kapinėse.

Paliko liūdinti žmona Paulina Balnionaitė - Ryselienė - Buožienė, brolis Pranas Čikagoje ir brolis Mykolas Lietuvoje.

Ilsėkis, Klemensai, ramiai. Tu pas mus nebegrįši, bet mes visi ateisime pas tave.

Jo liūdinčiai žmonai ir kitiems giminėms reiškiu užuojautą.

Kaimynas

RAKETIERIUS DIO MOKA IR MUŠTIS

Viešumon išvilktas unijų raketierius John Dio pasirodė besąs ir geras mušeika. Čia matome jį pikta, kai jis tvojo antrausį fotografui, norėjusiam jį nufotografuoti. Gavusis antrausį sukniubo, bet kiti jo draugai suspėjo raketierį nufotografuoti.

Naujausios knygos

SIAURUOJU TAKELIU, parašė K. B. Kriaučiūnas. Spaudė "Naujienos". Psl. 178. Kaina $2.00. Senesnės kartos lietuviams gerai pažįstamas dainininkas ir poetas K. B. Kriaučiūnas čia vaizdžiai aprašo savo vaikystę ir jaunystę Lietuvoje, gyvenima ir veiklą Amerikoje, įspūdžius grįžus Lietuvon ir dabartinį savo gyvenimą Amerikoje.

ANGLŲ-LIETUVIŲ KALBŲ ŽODYNAS, apie 20.000 žodžiu, 368 psl., redagavo V. Baravykas, pigiausias ir naujoviškiausias žodynas, kieti viršeliai, kaina $4.

SUŽADĖTINĖ, parašė J. Titinis, 15 įvairių trumpų pasakojimų, 180 pusl., kaina $2.

NEMUNO SŪNŪS, parašė Andrius Valuckas. Įdomus romanas iš 1935 metų Suvalkijos škininkų sukilimo. Įdomiai atvaizduotas tas įvykis, apie kurį dabar mažai kalbama. Pirma dalis 280 psl. kaina . . . $3.00.

NEMUNO SŪNŪS antroji dalis, 426 psl. . . . . $4.00.

DANTYS, Jų Priežiūra, Sveikata ir Grožis. Parašė dr. Antanas Gussen-Gustaitis. Knyga gerai pavaizduoja, kaip dantų priežiūra palaiko kūno sveikatą. 190 psl., kieti viršeliai, kaina $4.00

BROLIŲ GRIMŲ PASAKOS, vertė St. Vainoras ir V. Civinskas. 15 įdomiausių pasakų iš visame pasaulyje žinomų Brolių Grimų raštų. Puiki dovana vaikams. . . . . $3.00.

ŽEMĖ DEGA, parašė Jurgis Sovickas. Atsiminimai iš 1939-1945 metų, kuriuos autorius, rašytojas ir diplomatas, praleido Prancūzijoj, prie Italijos sienos. I-a dalis 453 psl. . . $4.50.

ŽEMĖ DEGA, antroji dalis, 414 pusl., veikalas, laimėjęs praeitų metų literatūros premiją, kaina $4.50.

PAVASARIŲ AUDROJ, parašė Ieva Simonaitytė. Įdomus romanas iš Mažosios Lietuvos gyvenimo ir Klaipėdos atvadavimo. 228 psl., kaina . . . . $2.50.

JŪRININKO SINDBAD NUOTYKIAI. Nepaprasti, kaip jie surašyti knygoje "Tūkstantis ir viena naktis". Iliustruota, puiki dovana jaunimui. psl 108, kaina . . . . . $2.00.

Užsakymus su pinigais prašome siųsti šiuo adresu:

"Keleivis"
636 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

CONNECTICUT KLONIUOSE

THOMPSON, CONN.

Pasijutau lyg tėviškėj buvęs

Laisvaus savaitgalio sulaukęs, nuvykau į Paknių ūkį prie Thompson, Conn. aplankyti prof. J. Kaminsko ir K. Bielinio, kurie čia atostogauja.

Grįžau gailėdamasi, kad tik dvi dienas tegalėjau ten būti, nes jaučiausi kaip anais senais laikais tėviškėje atsilankęs.

Aplinkui kiek užmatai miškų miškeliai, tarp jų žaliuojančios pievos, teisybė, šiuo metu parudavusios dėl nepaprastos sausros. Čia pat miške gražus ežerėlis, kurio antroj pusėj, lengvai laiveliu pasiekiamoj, yra ir viešas papiūdimys.

O ramumėlis, tas taip svarbus miesto gyventojo poilsiui dalykas! Jį tik retkarčiais sutrukdo pralekiantis lėktuvas, net tos Amerikos "koronės" — benzino kvapo čia neužuosi, nes nuo artimo vieškelio jo nebeatneša, o pro šalį keliu retai kas pravažiuoja. Nieko netrugdomas gali vartaliotis žolėj arba patogiai atsisėdęs prie stalo obelių ravėsy svajoti, skaityti, rašyti ar ką kita dirbti. Čia įkyrėjus gali eiti maudytis, grįžęs į jaukų kambarį atsigulti patogioje lovoje arba nuėjęs į svečių kambarį televizijos žiūrėti, laikraštį skaityti, su kitais poilsiaujančiais šnekėtis ir t. t. .

O šeimininkų svetingumas tikrai lietuviškas! Nuėjęs į valgomąjį gali plyšti bevalgydamas, nes stalas pilnas ivairių gėrybių, vienų už kitus gardesnių.

Nenuostabu, kad čia vis daugiau svečių atvyksta, nors ta vieta dar daugeliui nežinoma.

Ten nuvykęs, be jau minėtų J. Kaminsko ir K. Bielinio, radau drg. A. Mačionius iš New Yorko, o taipgi A. Ramanauską, Pliupelius, Vaikučius ir dar kelias šeimas. Seniau čia ilsėjosi rašytojas A. Škema, kun. dr. P. Dagys su šeima, neseniai mirusio prof. Gudavičiaus žmona ir t.t.

Kas dar atostogų nebuvo, patariu turėti galvoje Paknių vasarvietę, o kas jau kitur atostogavo, kitais metais tegu čia pamėgina ilsėtis — nesigailės. Adresas: Thompson, Conn., Box 126, tel. Putnam WA 8-7736.

J. V-gas

NEW YORK, N. Y.

Čia tautininkų centras

Tautinio Sąjūdžio centro valdyba, kurios pirmininkas yra dr. B. Nemickis, vicepirmininkai V. Abraitis ir A. Senikas, skr. V. Rastenis, nariai V. Abraitis ir A. Trečiokas, visa gyvena New Yorke arba jo apylinkėse.

Lietuvių Tautini Sąjūdį po karo atgaivino į Vakarų Europą pasišalinusieji smetonininkai. Iš ten ir jie, kaip ir kiti pabėgėliai, išsiskirstė į ivairius kraštus. Amerikoje dalis jų įsijungė į jau seniau čia veikusią Amerikos Lietuvių Tautinę Sąjungą, kitur sukūrė naujas organizacijas. Jos visos neseniai išsirinko aukščiau minėtą centro valdybą.

BROOKLYN, N. Y.

Dėl prisiųstų aukų L.D.D. suvažiavimo proga

"Keleivyje" buvo išspausdintas oficialus LDD Centro Komiteto pranešimas, kad praeitojo LDD suvažiavimo proga buvo gauta $496 aukų LDD veiklai paremti, bet pagal sąrašo aukų suma yra $486, kitaip sakant, $10 gauta daugiau negu sarašas rodo. Dabar paaiškėjo, kad tuos $10 aukojo LSS 19 kuopa, Brooklyn, N. Y., bet per klaidą ji nebuvo įrašyta į sąrašą.

Visa suma, 496 doleriai, paskelbta teisingai.

J. V. Stilsonas,
L. D. D. sekr.

WORCESTER, MASS.

Mes dėkojame

Tariame nuoširdu ačiū J. ir J. Krasinskams, P. ir E. Miliauskams, V. ir M. Mitrikams, J. Pupkai, O. Gatoveckaitei - Joslin, K. Žiurliui, kurie sumanė ir surengė mums tokias šaunias išleistuves.

Ačiū giminėms, draugams ir bičiuliams, kurie i jas atsilankė, vpač iš toliau atvykusiems: J. Stevensonui iš Floridos, inž. Grabėnui iš New Jersey, bostoniškiams, brocktoniečiams, iš Cape Cod ir kt.

Ačiū visiems už dalyvavimą, dovanas ir linkėjimus. Jūsų mums parodyto nuoširdumo mes niekados neužmiršime.

Jennie ir Juozas Neviai

DETROIT, MICH.

Kur būsite ši sekmadienį?

Kam dar klausti. Žinoma, kad LSS 116 kuopos gegužinėj, kuri bus Stanley Navickų ūky netoli Liberty Park, 32115 West Rd. West of Middle Belt, pusantros mylios nuo Middle Belt kelio į vakarus, New Boston apylinkėje.

Juk ten už pietus ir įvairius kitus malonumus tereikės mokėti tik $1.50. Taigi ten visi pasimatysime ši sekmadienį, rugpiūčio 25 d. Pradžia 12 val.

"KELEIVIO" SKAITYTOJAI!

Pirkit vaistus iš tikrai Amerikos valdžios pripažintos vaistinės

IDEAL PHARMACY

29 Kelly Square, Worcester, Mass.

Jei Jums reikia vaistų, kreipkitės į registruota vaistininka Vytautą Skrinską. "Ideal Pharmacy" savininka. Čia išpildomi gydytojų receptai ir patarnaujama sveikatos reikaluose. Kreipkitės iš toli ir iš arti.

Mes siunčiame vaistus VISUR. Turime specialinių vaistų nuo džiovos ampulėse, vaistų nuo aukšto kraujo spaudimo, nuo reumatizmo, nuo širdies ir nervų ligų. Vaistai pasiunčiami VISUR. Rašykit mums visais sveikatos klausimais.

Vytautas Skrinska, B. S. Reg. Phm
Ideal Pharmacy vaistinės savininkas ir Notary Public

Iš Pavergtos Lietuvos

Atvažiavęs nebegalėsi grįžti

Štai ištraukėlė iš kolchozininko laiško dėdei:

"Praėjusioji žiema nebuvo šalta, sniego visai mažai tebuvo, o pavasaris buvo šaltas. Iki birželio vidurio vis buvo baltų šalnų. Šiemet pas mus nebus nei uogų, nei obuolių ir kitų vaisių, nes žydėjimo metu nušalė žiedai, o dabar vasara yra labai sausa ir šilta.

"...Tos žemės nedaug turim, tik 60 arų, tai yra pusė dešimtinės, kaip seniau sakydavo. Pasisėjam tik kiek bulvių ir kitų daržovių, o grūdų nesėjam, nes nebėra kur. Visą žemę yra paėmusi valdžia, o žmonėms ji duoda po sklypelį. Tokia yra komunistinė tvarka. Aš tikiu, kad dėdė tos tvarkos nesupranti ir sunku yra ją išaiškinti.

"Rašai norįs atvažiuoti į Lietuvą pažiūrėti. Suprantama, kad per tiek metų išsiilgai savo gimtojo krašto. Praeitais metais atvažiavo, rodos, iš Brazilijos keletas žmonių, bet jie nusivylė ir labai gailėjosi atvažiavę, bet nebegali grįžti. Gal kana nors rubežiai taps laisvesni ir bus galima ir šen ir ten išvažiuoti".

Visko yra, bet atsiųsk brezentinį paltą

"Vilnis" Nr. 185 išspausdino laišką, kurį iš Sibiro Momotovo miesto parašė B. Stočkienė.

Ji be kitko rašo:

"Pas mus sandėliai prikrauti maisto ir pramonės dalykų. Yra audinių, apsiavimų, saldumynų ir gėrimų. Žodžiu visko privežta. Kurio šeimoj yra keli stiprūs darbininkai, tai puikiai gyvena".

Vadinasi, jei keli ir stiprūs šeimos nariai dirba, tai gali ką ir nusipirkti, bet jei tokių nėra, tai negali nė brezentinio ar guminio palto nusipirkti, kaip Stočkienė, kuri savo seserei rašo, kad "seniai svajojau įsigyti be rankovių, apačioj palto, kailiniukus ir paltą gumini ar brezentini apsisaugoti nuo lietaus ir dulkių. Jeigu tau nesusidarytų daug išlaidų, tai būtų didelis ačiū".

Maskvos įgaliotiniai —tikri dievai

"Neprikl. Lietuva" spausdina įdomų Vilniaus studento laišką.

Jame sakoma, kad žmonės varguoja, bet ponai tikrai gerai gyvena. Jie "gerai pavalgę ir apsirengę. Jiems reikia siuntinių iš Amerikos. Ooo, kokie jie ponai! Kas atsimena caro laikus, sako, kad caro valdininkai nebuvo tokie išdidūs ir tokie despotiški".

"Maskvos įgaliotiniai pas mus yra dievai ir viešpačiai. Dievą jie nuvainikavo todėl, kad patys būtų dievais, kaip Murrillio (ispanų dailininkas, **Red.**) angeliukai — sotūs, apskritučiai, atidribusiais pilvukais, o jų žmonos —susirūpinusios 'liniju išlaikymu'. Pagal patarlę: Kaip danguje, taip ir ant žemės, kaip caro laikais, taip ir diktatūroje... Tiktai darbo žmogui, kaip anuomet, taip ir dabar skurdas, vargas, nedatekliai ir dar žiauresnės politinės sąlygos".

Studentai gauna stipendijos 200 rublių mėnesiui, bet privačiai tais pinigais negali išgyventi, todėl jie eina gyventi į bendrabučius. Bet ir čia pietūs pusketvirto rublio.

Stipendija skiriama tik mokslo mėnesiams, to dėl vasarą reik darbo ieškoti. "Okupantinė valdžia Lietuvoje darbo neduoda, todėl būtina jo ieškoti už tėvynės ribų. Dabar jums bus aišku, kaip "savanoriškai" Lietuvos jaunimas išvežamas į plėšinius, socialistinę statybą, į anglių kasyklas ir t. t. Išimti sudaro inžinerijos studentai, kurie verčiami krapštytis "Kauno jūros" purvyne" (Prie statomos Nemuno užtvankos, **Red.**)."

Išvykusieji į tolimo Kazachstano dykumas turi gyventi palapinėse, be tinkamo maisto ir žiauriose sąlygose. "Išvežant jie turi pasirašyti įsipareigojimą, kad jie vyksta "savanoriškai". Daugelis jų sugrįžta nuplikę ir be dantų".

Filmas vaikams

Anykščių apylinkėse pradėtas sukti naujas filmas vaikams ir jaunimui "Žvdrusis horizontas". Režisorius V. Mikalauskas, vyr. operatorius A. Mockus, dailininkas A. Žebriūnas, tekstą parašė R. Lankauskas.

Užsimojimai nusausinimų srityje

Nusausinimu darbuotojai "pasižadėjo" iki rugsėjo 1 d. nutiesti pagrindinius kanalus ir įrengti vandens imtuvus 50,000 hektarų plote, o iki spalio revoliucijos sukakties kolchozuose smulkiuoju nusausinimo tinklu nusausinti 50,000 hektarų ir iki metų galo papildomai 30,000 hektarų pelkėtų ir drėgnų žemių.

Kalkių purvas apaugo žolėmis

Batakių stoties rajone guli kalnai kalkių purvo, kurie buvo atsiusti kolchozams žemei trešti, bet kolchozai tų trąšų neatsiima. Kalkių purvas apaugo žolėmis ir lietaus plaunamas taigia nykti.

SKAITYTOJŲ BALSAI

Abejonės bažnyčioje

Aš lankau bažnyčią ir šiame krašte atsidūręs. Įvairių abejonių man kyla ten būnant.

Kodėl, klausiu pats savęs, kun. Antano Strazdo sukurtosios ir nuo seno Lietuvoje giedotos "Pulkim ant kelių" giesmė tik retai begiedama net lietuvių išeivių bažnyčiose. Gal todėl, kad ta giesmė perdaug lietuviška ir galingos melodijos, primenančios Lietuvą?

Įsiklausęs į čia lotyniškai giedamos "Prieš taip didį Sakramentą" giesmės gaidą, girdžiu aiškių nacių (hitlerininkų) himno garsų, net giedojimo įtampa panaši į tą himną. Kaip čia bus ėmę ir atsitikę?

Arnotai (kunigų mišių apdaras) Amerikoje labai panašūs į vokiečių kryžiuočių buvusius apsiaustus. Lietuviui tai keista stebėti.

Gal jie tokie dėlto, kad čia anglo-saksų pasaulis, o jie, šiaip ar taip, gimininingi germanams, iš kurių yra kilęs kryžiuočių ir kardininkų ordinai, prieš tūkstantį metų pradėję ugnimi ir kardu naikinti mūsų prūsus ir norėję paglemžti visą Lietuvą.

Ateivis

Pigiausia ir geriausia dovana kiekviena proga—"Keleivis". Jis tekainuoja $4, o primins aukotoją per ištisus metus. Išrašyk jį savo draugui ar bičiuliui.

ŠNIPAS BUVO ĮSIKORĘS GRETA TEISMO

... Neseniai sugautasis žymus komunistų šnipas pulkininkas Rudolf Abel (kairėj) New Yorke gyveno prie pat teismo. Valstybės gynėjo padėjėjas Tompkins (dešinėj) iš savo įstaigos lango rodo namą, kuriame Abel gyveno.

Kova dėl Lietuvos tęsiama

Porai mėnesių po paskutinės Vliko sesijos praėjus, visuomenei bus pravartu žinoti, ką Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas per tą laiko tarpą yra nuveikęs ir kokias problemas jam tenka spręsti.

Santykiai su diplomatais

Bendradarbiavimas su Lietuvos diplomatais, konkrečias problemas sprendžiant, vyksta abipusio susipratimo dvasia. Po paskutinės Vliko sesijos Lietuvos diplomatai buvo painformuoti apie sesijos eigą ir joje tartus klausimus, pasiunčiant jiems Vliko sesijos protokolų nuorašus, priimtas rezoliucijas ir Vliko prezidiumo pranešimą. Lietuvos diplomatai buvo prašyti atkreipti dėmesį ir daryti žygiu prie akredituotų vyriausybių dėl Lenkų Egzilinės Vyriausybės Londone išsiuntinėtos notos - memorandumo, kuriuo Vilnius rikalaujamas priskirti prie Lenkijos. Vliko prezidiumas ir Vykdomoji Taryba kreipėsi tiesioginiai ir per Lietuvos diplomatus į atitinkamas vyriausybes, sugestijonuodami joms įtraukti į spaudos pasikeitimą su Sovietais lietuvių išeivių periodinę spaudą ir išleidžiamas knygas, kad jos pasiektų Lietuvos žmones.

Kova dėl muitų

Taip pat buvo daromi žygiai betarpiai ir per Lietuvos diplomatus dėl Sovietų plėšikiškų muitų sumažinimo, nes tie muitai lygiai paliečia laisvąsias valstybes, iš kurių siuntiniai siunčiami ir kurių valiuta aukštos muitų duoklės Sovietams mokamos ir lygiai pagalbos siuntinių siuntėjus, kurie faktinai Sovietų yra išnaudojami. Be to tuomi apsunkinamas pagalbos tiekimas jos reikalingiems.

Vliko pirmininkas Dr. A. Trimakas perimdamas pareigas iš buvusio pirmininko J. Matulionio, per Lietuvos pasiuntinybę Washington'e išsirūpino audienciją State Department'e, kur p. J. Matulionio buvo pristatytas State Department'o pareigūnams. Ta proga ten buvo apžvelgta Lietuvos laisvinimo problema bendrai, painformuota apie Vliko ir jo organų veiklą ir žodžiu pareikštas protestas dėl Lenkų Egzilinės Vyriausybės Londone deklaracijos, kurią tos vyriausybės užsienių reikalų ministeris p. Zavisza asmeniškai įteikinėjo vyriausybėms, lankydamasis pasaulio sostinėse. Taip pat buvo iškeltas Sovietų Sąjungos plėšikiškų muitų pagalbos siuntiniams klausimas ir JAV vyriausybė prašyta atkreipti dėmesį ir panaudoti kiekvieną progą šiai neteisybei pašalinti.

Protestas dėl studentų sušaudymo

Vliko sesijos įpareigotas, Vliko prezidiumas surašė protesto memorandumą dėl Sovietų Sąjungos, Dubrovo priverčiamojo darbo stovykloje kalinamų trijų lietuvių studentų nužudymo. Memorandumas su dokumentais ir foto nuotraukomis buvo įteiktas Jung. Tautų Generaliniam Sekretoriui, prašant žygių lietuvių jaunimo trėmimui ir žudymui Sovietų Sąjungoje sustabdyti. Į memorandumą gautas atsakymas su nurodymu, kad jam duota eiga. Tą pat klausimą p. J. Giemža, Vykd. Tarybos pirmininkas, iškėlė Tarptautiniame Socialistų Kongrese Vienoje, prašydamas pasmerkti Sovietų žiaurų elgesį ir užkirsti kelią tolimesniam lietuvių tautos naikinimui.

Vykdomosios Tarybos pastangomis baigta suvarkyti Lietuvos pasiuntinybės Vakarų Berlyne griuvėsių ir sklypo apsauga. Griuvėsiams ir sklypui tvarkyti Vykdomoji Taryba paskyrė igaliotinį, kurį Bonna pripažino. Sklypas atleistas nuo mokesčių.

Nauja Raudonojo Kryžiaus Valdyba

L. Raudonojo Kryžiaus Vyriausiai Valdybai Europoje atsistatydinus (pirm. buvo kun. K. L. Gronis), Vliko prezidiumas pavedė Vykdomajai Tarybai sudaryti naują L. R. K. Vyr. Valdybą iš pirmininko p. Jono Norkaičio ir narių kun. A. Bungos ir inž. L. Prosinsko. Nauja L. R. K. Vyr. Valdyba prašyta atnaujinti glaudesnius ryšius su Tarptautiniu Raudonuoju Kryžiumi ir per jį rūpintis išplėsti pagalbos tiekimą lietuviams tremtiniams Sovietų Sąjungoje.

Pabaltiečių bendradarbiavimas

Pabaltijo tautų —lietuvių, latvių, estų — bendradarbiavimo ir spręstinų problemų programai nustatyti Vliko prezidiumas sudarė atskirą komisiją, į kurią pakviesti p. p. J. Matulionis, Dr. M. Anysas ir teisin. K. Grigaitis, visi iš Toronto, Ont., Kanadoje. Ligi šiol tas bendradarbiavimas buvo nenuolatinis, be aiškios programos ir nustatytų tikslų.

Studija apie Lietuvos Vakarus

Lietuvos Vakarų Studijų Komisija jau paruošė spaudai pirmąją knygą apie etnografinės Lietuvos Vakarų klausimus. Knygoje tilps sekančios studijos: Dr. M. Gimbutienės—Mažosios Lietuvos proistorė; inž. J. Gimbuto — Mažosios Lietuvos kaimo architektūra; J. Lingio — Studija apie arklą Pabaltyje; Dr. J. Balio — Mažosios Lietuvos tautosaka; Prof. J. Žilevičiaus — Mažosios Lietuvos giesmės, dainos ir muzikiniai instrumentai. Leidinį spausdinti tariamasi su L. Enciklopedijos spaustuve Boston'e, Mass.

Ruošiasi Nepriklausomybės 40 metų sukakčiai

Ateinančiais metais minėsime Lietuvos Nepriklausomybės 40 metų sukaktį. Neeiliniai sukakčiai atžymėti Vliko prezidiumas, bendradarbiaudamas su Amerikos Lietuvių Taryba ir kitomis organizacijomis, svarsto būdus naujam ir įspūdingesniam minėjimui, kuris pastiprintų ir išplėstų Lietuvos laisvinimo darbą.

Taip pat ateinančiais jubiliejiniais Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo metais Vliko prezidiumas planuoja paruošti ir išleisti knygą anglų kalba apie Lietuvą ir jos problematiką, patiekiant dokumentinę medžiagą.

Eltos biuleteniai

Kad plačiau informuotų laisvąjį pasaulį apie Sovietų vykdomus nusikaltimus okupuotoje Lietuvoje ir kad daugiau pagyvinti Lietuvos laisvinimo reikalą, Vlikas per eilę metų leidžia Eltos biuletenius vokiečių, italų, lietuviu ir nuo pernai metų anglų kalbomis. Yra planuojama ir ispaniškoji laida. Daug spaudos organų panaudoja Eltos teikiamas žinias. Be to eilė organizacijų ir institucijų renka Eltos biuletenius dokumentacijai. Vlikas išlaiko monotoringo stotį V. Vokietijoje, kuri užrašo visus bolševikų per Vilniaus radio stotį daromus pranešimus apie gyvenimą okupuotoje Lietuvoje ir apie komunistų žygius krašte ir užsienyje. Šioji medžiaga reikalinga Sovietų propagandai atremti, ir ja naudojasi ne vien Vlikas, bet ir daugelis savų ir svetimų organizacijų ir spaudos organų.

Radijas, kurį komunistai keikia

Lietuvių tautą okupuotame krašte informuoti, kas darosi laisvajame pasaulyje, kaip. iš tikrųjų, vyksta tarptautinių politinių įvykių raida, kas daroma lietuvių ir kitų tautu išlaisvinimui, kaip veikia lietuvių išeiviai, jų organizacijos ir bendrieji veiksniai, kas naujo įvyksta lietuvių išeivių kultūrinio ir kitose gyvenimo srityse, o taip pat paaiškinimai apie Sovietų politiką bei laikyseną pavergtame krašte ir jų skelbiamų melų atkirtimą, Vlikas išlaiko laisvųjų lietuvių radio tarnybas Romoje, Vatikane ir Madride.

Pavergtoji tauta tų pranešimų godžiai klausosi, o Lietuvos okupantas nesitveria apmaudu, kad tiesa pasiekia pavergtuosius, kurių išsilaisvinimo ir geresnės ateities viltys nuolat palaikomos. Dažnai, ypač paskutiniu metu, Lietuvos okupantas per sovietinę spaudą ir radio šmeižė, keikė ir koneveikė Vliką ir jo veikėjus pačiu šlykščiausiu būdu. Tai tik parodo, kad Vliko transliacijos laisvąja erdve pasiekia tikslą ir pataiko okupantui į pačias skaudžiausias vietas. Žinodamas, kad mūsų informacija ir į laisvąjį pasauli per Eltos svetimomis kalbomis ir ypač į pavergtąjį kraštą radio bangomis šiandien yra vienos ir pačių veiksmingiausių priemonių Lietuvos laisvinimo siekti, Vliko prezidiumas taria būdus informacinę veiklą dar labiau sustiprinti ir patobulinti. Vliko prezidiumas tiki, kad visi geros valios lietuviai patriotai, nebodami pažiūru skirtumo, jungsis į šią svarbią ir konkrečią veiklą ir, kas savo auka ar darbu, padės informacijos sritį plėsti ir gerinti.

Vliko prezidiumo naujasis adresas yra: 233 Broadway, Room 3014, New York 7, N. Y. Telefonas BE 3-1398.

1957 m. rugp. m., N. York.

PRIEŠ 40 METŲ

1917 metais sugriuvo carų Rusija, o po metų ir kaizerių (vokiečių carai) Vokietija. Tada Rusija ir Vokietija tapo demokratinėmis respublikomis.

Bet Rusija tokia buvo neilgai, nuo pavasario ligi rudens, kol įsigalėjo bolševikinė diktatūra. Tik Vokietijai ilgiau pasisekė demokratine respublika pabūti: ligi Hitlerio diktatūros.

Hitlerio diktatūros jau nebėra. Dabar eilė griūti ir pirmajai diktatūrai — komunistų.

KIAULĖS MĖGSTA DUŠĄ

Kaip malonu šiltą dieną šaltu dušu kūną atvėsinti! Pasirodo, kad toks dušas labai naudingas ir kiaulėms.

Amerikoje per metus nugaišta kiaulių $4,000,000 vertės bevežant jas parduoti. Kažkam atėjo į galvą vežamas parduoti kiaules apipurkšti šaltu vandeniu ir vėliau kelionėj joms kelis kartus duoti šalto dušo. Pasekos pasirodė labai geros!

Taip vežamos kiaulės nenugaišta ir mažiau svorio tenustoja.

LATVIAI PABĖGO IŠ "ROJAUS"

(E) Žiniomis iš Švedijos, ten atbėgo keturi latviai, kurie žvejų laivu buvo išplaukę į Baltijos jūrą žvejoti. Kaip praneša "Latvija", žvejai esą 22-38 metų amžiaus ir nė vienas iš jų nepalikęs Latvijoj giminių. Į Švediją keltis jie planavę jau nuo pat žiemos. Kad nekiltų įtarimas, jie su savim nesiėmę jokių daiktų. Išplaukus į atvirą jūrą, keturi žvejai surišę kapitonui rankas ir kojas ir užrakinę jį kajutėje. Tam planui įvykdyti buvęs pasirinktas momentas, kada buvo ruošiamasi išmesti tiklus. Kapitoną supančioję, keturi žvejai nukreipė laivą švedų Gotlando salos kryptimi. Laivas buvęs vienas iš blogesnių. Žvejams tekę visą naktį vandenį pilstyti iš laivo. Vairavimą pasunkino taip pat migla. Švedų žvejų pagalba latviai po 11-os valandų kelionės pasiekė Gotlando salą. Lipdami nuo laivo, išlaisvino kapitoną, kuris su laivu leidosi atgal į Liepoją vienas pats, be įgulos.

Žvejai pareiškę, kad Latvijoje esanti tokia padėtis, jog žmonės kažinką rizikuotų, kad galėtų patekti į laisvąjį pasaulį.

KUR KAS BĖGA

Vien per liepos mėnesio 3 savaites iš Vokietijos sovietinės dalies pabėgo į Vakarų Berlyną apie 16,000 asmenų, kurių didelė dalis yra jauni, darbingi vyrai.

O Vakarų Vokietijos įstaigos perdavė Sovietams 23 sovietų piliečius, kurių dauguma yra kaliniai, pareiškę norą grįžti. Maždaug pusė ju yra buvę nuteisti už sunkius nusikaltimus iki gyvos galvos ar šiaip sunkiomis bausmėmis.

UPĖS SKIRIA

Labiausiai didesnės upės, bet taip pat ir pelkės bei miškai skiria dvi tarmes: vienoje ju pusėje žmonės kiek kitaip kalba, negu kitoje. Ypač tai būdavo žymu senu senovėje. Šitaip ir tarmės bei atskiros šnektos pasidaro.

Pavyzdžiui, Šventoji skiria rytų aukštaičius į dvi dalis tarmiškai, Mūšos dešiniame - pietiniame šone yra prieveiksmis **aure** "štai, žiūrėk", o tos upės kairiame - šiauriniame krante to prieveiksmio nevartoja tik biržėnai teturi prieveiksmį **paskij** "paskui, paskum" ir t. t. Pasiskaitę pagalvokite ar prisiminkite, kaip ir dėl ko jūs ir jūsų kaimynai šiek tiek kitoniškiau šnekėdavote, šnekėdavo. Bet tai natūralu ir tikra. Šitaip yra su visomis kalbomis, ne vien tik su lietuvių kalba.

Kaimynas

TUOJ IŠEIS NAUJA KNYGA

AMERIKOS ĮDOMYBĖS

Parašyta S. MICHELSONO važiuojant pažiūrėti Amerikos. Joje aprašoma:

Apie kelione Aliaskon; Vaizdai nuo Atlanto iki Pacifiko; Darbininkų fabrikai Vakaruose; "Proletariato diktatūra"; Įspūdžiai iš Kalifornijos; Raudonmedžių imperija; Apie Hollywoodo žvaigždes; Kaip lietuvis vyną daro; Amerikos dykumos; Mirties klonis; Suakmenėjęs miškas; Yellowstone Parkas su verdančiais šaltiniais, meškomis ir tt.; Grand Canyon tarpeklis; Įspūdžiai iš Meksikos; Bulių kova; Pas mormonus: jų tikyba, praeitis ir dabartis; Ežeras, kuriame žmogus neskęsta; Neišmatuoti Texas valstijos turtai; Floridos vaizdai; Jaunystės šaltinis; Kaip gyvena rezervatų indėnai; Nuostabūs požemių urvai; Upė po žeme; Žuvys be akių...

Ir daug, daug kitų įdomybių! **Su gražiais paveikslais.**

Knygą užsisakyti galima jau dabar. Kai tik bus gatava, tuoj gausite. Kaina 75 centai.

"KELEIVIS"

636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Sei, Maik, ar tau ne markatna šiais laikais gyventi?

—Nežinau, tėve, ką reiškia "markatna".

—Markatna, vaike, reiškia smūtna. Juk tu žinai, kas yra smūtkas.

—Nežinau ir to.

—Okėi, aš tau išvirožysiu kitais žodžiais. Vot, paimsime priklodą iš mano laikų Lietuvos. Dievobaimingas gaspadorius nuvažiuoja būdavo, į Šiluvos atlaidus, nueina pas Ickų išsigerti ir gerai su savo kūmais pasilinksmina. O kai Ickus jau visus kostumerius išprašo laukan ir karčemą uždaro, tai tas gaspadorius jau neberanda savo kumelės: čigonas ją nujojo. Tada po visų linksmybių jam pasidaro smūtna ir jis maklena namo labai markatnas.

—Tai reiškia, nusiminęs, ar ne?

—Gali būt, Maiki, kad dipukiškai išeina nusiminęs, bet Lietuvoj mes sakydavom markatnas.

—Gerai, bet kodėl tėvas manai, kad aš turėčiau būti nusiminęs? Juk aš jokios kumelės neturiu ir niekas negali jos nujoti.

—Ju rait, kumelių Amerikoje jau neliko; bučeriai sudėjo jas į kilbasus. Ale už tai Amerikoje yra armobilų, ir jeigu vagis nušvilpia tau tokią kalamašką, tai trotkas yra didesnis, negu pavogta kumelė. Ir trotkas didesnis, ir smūtkas markatnesnis.

—Bet aš, tėve, ir automobiliaus neturiu.

—Nu, tai ir gerai, kad neturi, ba galėtum kam nors per langą į štorą įvažiuoti.

—Reiškia, man nėra dėl ko gyvenimu bodėtis, tėve.

—Bet ar tau ne markatna, kad šiais laikais jaunam žmogui nėra kur pasilinksminti?

—Šiais laikais, tėve, gyvenimas jauniems daug linksmesnis, negu seniau buvo.

—Tu, Maiki, vėliau svietą pažinai, negu aš, todėl nežinai, kaip linksma būdavo seniau. Teisybė, balių lietuviai ir dabar surengia, bet ar tai tokie baliai, kaip seniau būdavo? Dabar pastato tau ant stalo bonkutę alaus ir čerkutę šnapso, kaip žvirbliui atsigerti, ir už tai reikia užmokėti $3.

—Ar seniau netaip būdavo?

—Ne, Maiki. Seniau mūsų šv. Dzidoriaus žalnierių susaidė kai surengdavo balių, tai būdavo balius, o ne fonės. Alų statydavo ne bonkutėmis, ale bačkomis. Jes, bačkomis. Publika, būdavo, susėda prie stalų, o kumitetas nešioja putojančius uzbonus ir pilsto visiems i stiklus. Būdavo, nespėji išgerti, ir vėl keli uzbonai ateina viens paskui kita. Neišgertus stiklus svečiai išpildavo po stalais, o kumitetas pripildavo šviežio alaus. Ot, tai būdavo baliai! Alus plaukdavo ne tiktai per stalą, ale ir ant fliorо galėjai maudytis. Kai kurie po stalais ir nakvodavo. Ir toks gut taim, Maiki, kaštuodavo tiktai dolerį.

—Ar tokį girtuokliavimą tėvas vadini pasilinksminimu?

—Jes, vaike, būdavo labai nais. Bet ne tiktai baliai būdavo tokie šaunūs. Veselijos irgi būdavo šumnios. Bostone jas rengdavo ant Kumelinės. Tai buvo tokia salė prie tilto, kur Broadvė baigiasi.

—O kodėl tėvas vadini ją "Kumeline"?

—Matai, tas bildingas buvo ant dviejų fliorų. Apačioj fajermonai laikė savo arklius, o ant viršaus buvo salė; todėl lietuviai ir vadindavo ją Kumeline. Tenai mūsų žmonės turėdavo mitingus ir tenai atsibūdavo veselijos. Ale veselijos tada būdavo ne tokios, kaip dabar, Maiki. Alus eidavo bačkomis, o šnapsas galionais. Be to, atveždavo porą vežimų pigių torielkų daužymui.

—O kam jas daužydavo?

—Matai, Maiki, tu dar daug ko nežinai. Jas daužydavo dėl to, kad tokia buvo mada. Dabar jaunavedžiams vestuvninkai nuperka visokių prezentų, o tada aukodavo pinigus. Pradžią padarydavo svotas. Jis pasakydavo kokį spyčių ir padėdavo jaunajai ant torielkos dešimtinę. Tada ir kiti veselninkai imdavo nešti bumaškas. Jas dėdavo ant torielkos, ir kiekvienas dėdamas dolerinę trenkdavo kuioku į torielką, kad ji kaneč sutrupėtų. Jaunoji tuoj šukes nuo stalo nužerdavo ir statydavo kitą torielką. Kožnam aukotojui jaunieji paduodavo ranką, o svočia atpiaudavo jam šmotą pyrago. Sykį ir aš apieravojau dolerį; ale bijodamas sukoliečyt ranką, uždėjau dolerinę ant stiklo muštardos ir rėžiau tuo stiklu į torielką. Vajectu mano, kad ta muštarda šovė pro mano pirštus jaunajai ant feiso ir ant tos baltos dresės, tai net nusigandau. Ale nieko, ji nusišluostė akis, padavė man ranką ir pasakė ačiū. Ot, tai buvo gyvenimas, Maiki!

—Bet labai gerai, tėve, kad toks "gyvenimas" išėjo iš mados.

—Tu sakai gerai, o aš sakysiu, kad negerai. Bet apie tai pasrokuosim kitą sykį, vaike. Dabar man norisi nueit pas Zacirką

'VILNIUS'

Pernai tarybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla Vilniuje paleido rinkon Vilniui skirtą knygą. Knyga, parašyta J. Jurginio ir V. Mikučianio, pavadinta "Vilnius", gausiai iliustruota vaizdais iš miesto praeities ir dabarties, turi 173 puslapius. Gaunama ir Amerikoje.

Kam lietuvių Vilnius nėra savas, svajotas miestas? Kam jame teko kad ir trumpai gyventi, Vilnius mokėjo dažną nejučiomis pagauti ir jau nebepaleisti. Vilnius yra mūsų tautos praeities ir dabarties saugotojas. Istorijos bėgyje Vilnius pergyveno Lietuvos valstybinio bei kultūrinio žydėjimo, bet ir jos patirtų skaudžių sukrėtimų laikotarpius. Kiekvienas šimtmetis paliko miesto ir jo plitime dar ir šiandien atpažįstamų bruožų. Vilnius buvo Didž. Lietuvos Kunigaikštijos sostinė ir ja virto Lietuvai mūsų dienomis.

Istorinių įvykių bangos, aukščiausia papildamos ir apslugdamos ties Vilnium, kiekviena jų paliko jame ryškių savo žymių. Ir dabartinė Sovietų okupacija deda Vilniui savo anspaudą ne tik vilniečio sieloje, bet ir miesto statybai, jo planavimui, jo ūkio kryptčiai bei gyvenimo tempui. Paskutinis pasaulinis karas, be to kad Hitlerio gaujos, sunaikindamos ir Vilniaus žydus, pakeitė tautinę jo gyventojų sudėtį, skaudžiai miestą išgriaudamas, atpalaidavo rankas jo planuotojams, miestą atstatant. Tarybinis režimas, Vilniun sutraukęs valstybines bei kultūrinės paskirties įstaigas, pasinešęs padaryti Vilnių Lietuvos pramonės centru, bus, atrodo, užsimojęs įrašyti į miesto veidą neišdildomų bruožų.

Užplūdo svetimas gaivalas

Vilniu vėl užplūdo svetimas gaivalas. Rusai atėjūnai prašoko skaičium buvusius žydų gyventojus ir pakeitė miesto gatvių vaizdą. Svarbesnių naujų pastatų projektų autoriai, knygoje minimi, yra vis rusai. Vargu jie bus mokėję atpažinti miesto "sielą", ir pagal jų projektus statyti pastatai gal amžiams žymės Maskvos smurtą pavergtajai Lietuvai. Bet knygos autoriai —abudu lietuviai — rodos nuoširdžiai myli savąjį Vilniu, kad ir kvėpuodami atneštine ideologija, ir tas jaučiama ne tik iš patiekiamų apie miestą istorinių žinių, bet ir tuomet, kai jie vaizduoja Vilniaus dabartį.

Knygoje septyni skyriai: miesto istorijos bruožai; miesto atstatymas ir tolimesnis jo išvystymas; respublikos politinio gyvenimo centras; kultūros židinys; miesto istorinės vietos; dailės ir architektūros paminklai ir žvilgsnys į miesto ateitį. Ko autoriai nepasako savo rašinyje, juos sodriai papildo gausiai nuotraukose patiekiami miesto ir atskirų pastatų vaizdai. Juose nepašykštėta vietos net bažnyčioms, kaipo meno kūriniams.

Netenka pasisakyti apie knygos visą turinį. Knygos autoriai pabėrė propagandinės medžiagos per visus puslapius, vietomis ją ypatingai sutirštindami. Jie rūpestingai priklaupia prieš kiekvieną bolševizmo dievaitį, kakta mušdami "poklonus" Lenimui ir berods nė karto nepagarbinę "tėvo ir mokytojo" Stalino. Šį kartą propagandinis autorių kledėjimas man nerūpi — kitaip gal jiems ir netenka rašyti. Už tai miesto dabartis, jo planavimas ir jo statyba gyvai domina mus visus, kurie esame Vilnių pažinoję prieš paskutinį karą. Ties ja norėčiau kiek sustoti, kad ir pats netikras, ar būsiu vaizduotėj teisingai atkūręs, kaip dabar atrodo Vilnius.

Puošia vis svetimais "didvyriais"

Naujas Lietuvos gyvenime laikotarpis, įsilaužęs ir į Vilniaus būseną, pažymėtas pergalės smurtu ir ryžtu viską savaip tvarkyti. Dabartinis okupantas pasekė carų valdžios Lietuvoje pavyzdžiu ir, vieton buvusiųjų Muravjovo Koriko bei Katrinos paminklų, Vilnių dabar "papuošė" Lenino ir Černiachovskio stovylos. Carinės Rusijos ir bolševizmo herojų vardais pakeisti gatvių bei aikščių pavadinimai. Užsimota perplanuoti miestas iš viso, žymiai pakeičiant senąjį jo vaizdą ir jį pritaikant pasikeitusio gyvenimo sąlygoms. Kiek tame planavime dalyvavo ir savu urbanistu mintis, būtų sunku pasakyti. Reikia bet gi manyti, kad ten, kur okupantas bandė įterpti ryškesnius rytų kultūros "žiedus", tam buvo savųjų pasipriešinta.

Daug kas pasikeitė

Daug kas Vilniuje, sekant knygos autorius, pasikeitė. Išvystytos, pertvarkytos senosios aikštės ir įrengta naujų. Padidinta ir perplanuota aikštė ties geležinkelio stotimi, apstatant ją naujais pastatais.

Kitaip atrodo buvusioji "Muravjevka" Gedimino gatvėje, dabar pavadinta Černiachovskio aikšte. Lukiškių plyna aikštė, kurioje per 1863 metų sukilimą Muravjevas korė sukilimo vadus, dabar paskirta Leninui, tęsusiam carinės politikos tradicijas Lietuvos atvėju. Nuo geležinkelio stoties į miesto centrą prakirstos ir paplatintos tranzitinės gatvės. Sutvarkyta ar tebetvarkoma Neries krantinė, pradedant nuo buvusiojo Žaliojo tilto ir einant su upės tekme. Per Neri pastatytas naujas tiltas miestiško tipo vieton Žaliojo.

Knygoje keletas naujų valstybinės ar kultūrinės paskirties pastatų nuotraukų. Knygoje daug kalbama apie naujų butų bei įmonių jau įvykdytą ar planuojamą statybą. Įrengta naujų stadijonų, senosios pramonės įmonės iškelta už miesto ir atsirado naujų didesnio masto įmonių. Aptvarkyta miesto parkai ir įrengta naujų. Išvystytas elektros energijos tiekimas, atstačius senąją, vokiečių išsprogdintą elektros stotį ir statant naujas, šilumines.

Knyga neparodo, kas slėpiasi už "paradinių durų".

J. Jurginio ir V. Mikučianio knyga, kaip ir dera propagandiniam leidiniui, piešia Vilniaus šventadienišką priešakį. Kiek už jo slypi gyvenimo skurdo, režimo prievartos ir smurtavimo nuodijamo oro, apie tai knygos autoriams, suprantama, neteko kalbėti. Autoriai nesigaili už buvusiųjų blogumų visą atsakomybę suversti Hitleriui, lenkų okupacijai ir "buržuazinei" Lietuvai, nors jai Vilniuje nebuvo laiko kuo pasirodyti. Kas dabar Vilniuje yra gero, yra tarybinės santvarkos nuopelnas ir laimėjimai, gelbstint "broliškoms" respublikoms. Ir didžiausia tautos padėka priklauso, žinoma, Maskvai. Taip knygos autorių vaizduojama dabartis.

Kad ir nepatikėtume 100 nuošimčių visam, kas knygoje rašoma, reikia pasakyti, kad tarybinis Lietuvos laikotarpis padės Vilniui ryškų antspaudą. Kaip griežtai bevertintume esamąją Lietuvoje politinę, socialinę bei kultūrinę būseną, Maskvos "globos" išdavas, kas vyksta krašte, tiek pat ir Vilniuje, nėra tik neigiama. "Socialistinės" Lietuvos statyboje dalyvauja savos jėgos ir būtų užgaulu apie jas manyti, kad jos nedaro pastangų daryti, kas kraštui yra teigiamo. Pats tautos kultūrinis gyvenimas, nežiūrint Maskvos pastangų tautą "sulydyti" su rytais, minta iš savu šaltinių ir tarpsta, saugodamas ir mūsų jaunimą, kad nesiduotų formuojamas pagal pavyzdini bolševizmo kurpalį... "Vilnius" knyga pravartu pasiskaityti kiekvienam lietuviui emigracijoje, nesibijant apsinuodyti ir joje pučiamos propagandos nuodais.

V. Kimantas

UKRAINIEČIŲ IŠŽUDYMAS

Ukrainų turtingas ir didelis kraštas, pirma carinės, o dabar bolševikinės Rusijos pavergtas. Ukrainiečiai visais laikais buvo priešiški savo pavergėjams ir tebesiekia savo Ukrainos nepriklausomybės su Kievo sostine. Kad taip neatsitiktų S. Rusijos valdžia 1927 - 1939 metais Ukrainoje, tame pasauliniame javų aruode, padarė badą, ir tada buvo nugalabinta 11 milionų ukrainiečių.

"Mažoji Sovietų Enciklopedija" 1940 metų laidoje rašo, kad 1927 metais Ukrainoje gyveno 32 milionai gyventojų, o 1939 metais tebuvo likę tik 28 milionai. Taigi, kur pasidėjo 4 milionai žmonių ir dar 6-7 milionai natūraliojo prieauglio per 12 metų?

Jokio karo tuo kart nebūta. Badu labiausiai išmirė 1932-1933 metais. O kai neviltyje ukrainiečiai norėjo pasipriešinti, tai ištisomis apygardomis tada juos Maskva trėmė į Sibiro koncentracines stovyklas.

Visados reikia atminti, kad Ukrainai pasmaugti Stalinas buvo nusiuntęs Chruščiovą, ir tas ją smaugė žudė, įsipiršdamas savo bosui Stalinui. Kitas įsidėmėtinas faktas, tai milionai ukrainiečių išeivių mūsų Amerikoje, Kanadoj ir Pietų Amerikoj gerai organizuoti. Jie nenustoja kovoti dėl Ukrainos laisvės. Kai išsivaduos Ukraina, išsivaduos ir Lietuva, Latvija bei Estija.

Kaimietis

AR PAŽINSITE, KAS ČIA?

Tai laivyno naudojamas sprogimo ir karščio tyrimams balionas, nosimi įdūręs į žemę. Jis laisvai skraidė 4 mylios nuo atominio prietaiso sprogimo, sukėlusio didžiulius dūmų debesis. Sprogimo šviesa buvo matyti net už 400 mylių.

Reto pasisekimo šnipas

Susovietinta Rusija yra imperialistinė ir kolonialinė šalis. Ji visą laiką tyko užgrobti svetimas žemes, todėl be pertraukos stiprina savo karines pajėgas. Ji taip pat gerai apsirūpinusi šnipų tinklu, besižvalgančiu po svetimus kraštus. Kadangi Rusija nėra parlamentarinė valstybė, bet tvarkosi diktatūrine tvarka ir nepasitiki savo gyventojais, tai vidaus tvarkai palaikyti, taip pat turi daug viešų ir slaptų šnipų.

Štai Jungtinės Amerikos valstybės negali apsiginti nuo sovietinių šnipų. Vien tik šiais metais jų keletas suimta, kurių vieni nubausti, kiti tardomi ir laukia teismo.

Visur ir veik visų šnipų gyvenimas nėra ilgas. Vieni jų savo dienas baigia kalėjimuose, kiti kartuvėse ar sušaudomi. Niekas jų nesigaili, bet visiems jie reikalingi.

Įdomu, kad susovietintos Rusijos spauda apie kitur jų nuteistus šnipus visai savo spaudoje nerašo, nors jų tarpe būna tokių, kurie Rusijos imperijai gerai pasidarbavo. Štai prieškariniais metais šnipas Richardas Sorge savo slaptąja tarnyba komunistams gražiai nusipelnė. Jis Kinijoje netiesioginiai padėjo įsigalėti komunistams ir per garsųjį amerikietį Lattimore, Kinijoj gyvenusį, veikė Jungtinių Amerikos valstybių užsienio politiką palanke prasme Kinijos komunistų naudai.

Richardo Sorge tėvas, kilme vokietis, dar prieš pirmąjį pasaulinį karą Kaukaze dirbo inžinieriu. Jo žmona buvo rusų kilmės. Kilus pirmajam pasauliniui karui, Richardas Sorge, jų sūnus, tarnavo vokiečių kariuomenėje ir dalyvavo kare. Jo senelis Adolfas buvo pirmojo socialistų internacionalo sekretorium. Jis taip pat bendradarbiavo su Karoliu Marksu. Richardas Sorge taip pat idomavosi politika. 1918 m. Vokietijos Kelno mieste jis suartėjo su komunistais.

1924 m. Frankfurte prie Maino įvyko komunistų slaptas suvažiavimas, į kurį iš Maskvos atvyko šie tuo metu atsakingi komunistai: Piatnickis, Manuilskis, Lozovskis ir suomis Kuusinen, kuris dabar yra visasąjunginės komunistų partijos centro komiteto prezidiumo nariu. Čia R. Sorgei teko su jais susipažinti. Svečiams Richardas Sorge patiko ir jie jį pasikvietė Maskvon dirbti. Ten jis buvo apmokytas šnipinėjimo darbui ir jam buvo pavesta nutiesti šnipų tinklas Skandinavijos ir Anglijos valstybėse. Anuomet maža ką jis ten galėjo padaryti. Bendrai tuomet ir Rusijos komunistų reikalai užsieniuose buvo menki. 1929 m. Richardas Sorge pasirinko šnipinėjimo darbą tolimuose rytuose — Kinijoj ir Japonijoj.

Oficialiai jis ten išvyko kaipo Vokietijos laikraščio "Soziologische Rundschau" korespondentas. Gyvendamas Japonijoj jis tuoj pramoko japonų ir kinų kalbų. Visi jį žinojo, kaipo vokietį, besidomaujantį sociologija ir iš tos srities rašantį. Niekam neatėjo toks įtarimas, kad faktinai jis yra Maskvos šnipas, vis plačiau ileidas šaknis į Japonijos ir Kinijos gyvenimą. Jis visur buvojo ir bent visi spaudos bendradarbiai, tiek vietos, tiek atstovaują užsienio spaudą, jį pažino, kaipo rimtą vokietį.

(Nukelta į 7-ą pusl.)

JAU RUOŠIAMAS SPAUDAI

KELEIVIO KALENDORIUS

1958 metams

Kviečiame užsisakyti mūsų kalendorių 1958 metams. Kalendoriuje bus apie 100 puslapių visokių skaitymų ir plati kalendorinė dalis.

Kalendoriuje bus įvairių informacijų, naudingų patarimų, eilių, juokų, atsiminimų ir kitokių įdomių ir naudingų dalykų.

Nežiūrint kad viskas brangsta, "Keleivio" kalendoriaus kaina lieka ta pati—50 centų. Prašome jį užsisakyti. Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"
636 East Broadway
So. Boston 27, Mass.

MOTERŲ SKYRIUS

Socialistės veikia

Lietuvių profesinių sąjungų grupės tremtyje paskutiniajame biuletenyje—"Darbininkų Balse" straipsnyje apie "Socialistų Internacionalo svorį", rašoma:

"Kaip narys tiek Socialistų Internacionalo Biure, tiek Taryboje, tiek Kongrese visur yra atstovaujama Tarptautinė Socialdemokračių Moterų Taryba, į kurią įeina socialistinės Internacionalą sudarančiųjų partijų narės ir ištisos organizacijos. Izraelio, Norvegijos ir Švedijos socialistės moterys priklauso Soc. Internacionalui per profsąjungines organizacijas.

"Per šitąją Sociademokratų Moterų Tarybą Socialistų Internacionale yra atstovaujama 1.700,000 moterų.

"Moterys ruošia savo konferencijas, tardamosios stiprinti moterų ir moterų organizacijų ryšius, keistis mintimis demokratinio socializmo įgyvendinimo priemonių ir uždavinių atskiruose kraštuose klausimais, nagrinėti įvairius klausimus, susijusius su moters darbu, jos padėtimi, vaikų ir šeimos geroves.

"Tokia konferencija 1955 m. buvo Londone. Joje dalyvavo 50 atstovių iš 16 kraštų. Konferencijoje buvo priimtos rezoliucijos moters padėties atsilikusiuose kraštuose, atominių ginklų ir taikos, moterų parlamente ir karo belaisvių grąžinimo klausimais. Kita konferencija buvo šiais metais Vienoje. Ten buvo svarstomi vartotojo apsaugos klausimas ir moters vaidmuo pramoninėje revoliucijoje.

"Moterų Tarybos darbo komitetą sudaro 8 kraštų atstovės (Austrija, Belgija, Prancūzija, Vokietija, Didž. Britanija, Izraelis ir Olandija ir atstovė nuo keturių šiaurės kraštų). Komitetas paskatino Argentinos moteris atkurti savo socialdemokratinę organizaciją, Japonijos moterys buvo paakstintos sudaryti organizaciją. Tokio paskatinimo buvo reikalingi ir Azijos kraštai.

"Be to, 1956 m. Olandijoje buvo suruošti savaitės kursai, svarsčiusieji socializmo ir šeimos klausimą. Keliuose kraštuose buvo suorganizuotos iškilmingos moters dienos, kurių metu susitikdavo dviejų kraštų moterys į savo šventę. Šiaurės kraštuose dvi konferencijas suruošė keturių valstybių moterys. Šitoki bendradarbiavimą skatindamos, atskiron konferencijon buvo suvažiavusios vokiečių ir danų socialdemokratės.

"Internacionalo moterų sekcija leidžia savo leidinius ir palaiko glaudžius ryšius su įvairių kraštų organizacijomis.

"Ūkiškai atsilikusių kraštų moterys kviečiamos lankytis pažangiuose kraštuose. Dėl to šiaurės kraštų moterys sudarė net fondus viešnioms priimti ir jų kelionėms apmokėti".

Šeimininkė per savo amžių išplauna visokių virimo ir kepimo indų tiek, kad juos sudėjus būtų 70 krūvų, kiekviena sulyg Empire State Building (102 aukštų).

Žmogus per metus sumirkčioja 84-rius milionus kartų.

ROŽIŲ KARALIENĖ SU SAVUOJU

Rožių karalienė Annie Mossberg iš Alhambra, Calif., su savo sužadėtiniu. Jie abu kitais metais baigia kolegiją ir žada susituokti. Atostogų metu jis dirba statyboje, o ji elektros firmoje.

Mamytė labai dėkinga

Mamytės gimtadienio proga užrašiau jai "Keleivį." Ji labai dėkinga ir sako: "Gera mano dukrelė, labai gera! Kad visos dukrelės butų tokios geros ir savo mamytėms užrašytų 'Keleivį.' Aš skaitau naudingus patarimus Moterų Skyriuje, skaitau kitus įdomius straipsnius ir žinias. Man labai patinka 'Keleivis' — ačiu, dukrele, ačiu"...

Sesės-dukrelės, kodel jums taip nedaryti? Už 4 dolerius "Keleivis" kas savaitę lankys jūsų mamytes per čielus metus! Jos bus dėkingos, kaip yra dėkinga mano mamytė. Adresuokit taip:

Keleivis

636 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

PLAUKIA CHRIZANTEMŲ JŪROJE

Yvonne Combs reklamuoja Kalifornijos parodą, kuri bus Sacramento mieste nuo rugpiūčio 28 iki rugsėjo 8 d. Ten gėlių pavilijone bus milionas chrizantemų.

GIRIAI

O giria mano, mano žalioji,
su dangumi tu kalbiesi, viršūnėm,
šaknys juodojoj žemėj gyvena,
ima gyvybę iš požemių gyslų,

šakos su vėjais ištroškę skraidyti,
bet nuo liemens atsiplėšti negali,
liemuo — nuo tos žemės.
O giria mano, mano žalioji,

štai kodėl tavo tos pasakos tokios:
dangų ir žemę savy tu nešioji,
amžiais nelaisvėje, — laisvę sapnuoji,
meilę tau plėšia, — tu meilei dainuoji...

O giria mano, mano žalioji,
pasaką tu man sekei jau ne vieną,
tai graudžią ir džiugią — sekei ir juokeisi...
tai graudžią slaptingą — sekei ir raudojai.

Sofija Kymantaitė-Čiurlionienė

NESUTINKU SU KRUŠINIENE

Noriu atsiliepti į Barboros Krušinienės straipsnį "Liūdesys ir juodas drabužis", kuris buvo išspausdintas "Keleivio" Nr. 32.

Ten rašoma, kad gedulą reikia užlaikyti vienerius metus. Tai nejaugi po vienerių metų jau nebereikia gailėtis artimo žmogaus, kurio amžinai netekai?

Nesutinku aš ir su tvirtinimu, kad liūdesiui išreikšti reik nešioti juodus drabužius, nes širdies niekas nemato ir nežino, ar ji liūdi ar ne, o drabužius visi mato. Išeina, kad juodus drabužius reik dėvėti tik dėl kitų žmonių akių, o širdis gali plyšti iš juokų ir džiaugsmo. Man tas neatrodo gerai.

Žmogus pats žinai, kaip jauties ir kaip reik elgtis žmonių tarpe. Nereikia nė juodo drabužio, kad žmonės pajustų tavo vidujinę būseną, tavo išgyvenimą, nes vidujinis išgyvenimas pasireiškia ir veide ir visoj tavo elgsenoj; jis parodo, ar tavo širdis skauda, liūdi ar ne.

Man keista, kad Krušinienė rašo nežiūrinti net televizijos per ištisus metus. Taip daryti, mano nuomone, nėra jokio reikalo. Atrodo, lyg norėtumi pati mirti.

Juk kiekvienas atsidusimas primena, kad jau nebėra artimo žmogaus. Tai reikėtų sustoti ir nebedusuoti. Bet tas reikštų savižudybę. Ir brangiausiam žmogui mirus, gyvieji vis viena turi gyventi. Toks yra gamtos įstatymas.

Mano mamytė jau prieš 12 metų apleido šį pasaulį, bet mano širdis tebėra juoda ir ašaros išbėga iš akių ją prisiminus. Lankau jos kapą ir gėles ant jo palaistau kas savaitę.

Toks yra mano liūdesys, mano gedulas, ir jis bus toks, kol aš būsiu gyva. Ir, man rodos, jis yra geresnis, negu kad aš tik juodus drabužius būčiau metus dėvėjusi ir vėliau viską pamiršusi.

Kasdieninis prisiminimas per ilgą laiką yra daug vertingesnis, negu tam tikrą laiką juodų drabužių dėvėjimas dėl svetimų akių.

Arlene Bikučiūtė-Laliberte

PATARTINA VISIEMS ĮSIGYTI

NAUJA VALGIU KNYGA

Su Tarptautine Virtuve, su Stalo Etiketu ir Kitomis Informacijomis

kurią paruošė ilgametė "Keleivio" Moterų Skyriaus vedėja M. Michelsonienė. Knygoje sudėta apie pustrečio šimto įvairių receptų kaip gaminti įvairiausius valgius iš mėsos, žuvies, kiaušinių, kaip kepti įvairius pyragus ir ruošti gėrimus. Knygoje įdėta visokių naudingų patarimų apie virtuvės saikus, apie vitaminus, apie stalo etiketą ir panašius dalykus. Knygoje yra skyrius "tarptautinė virtuvė," kur paduodama apie šimtą įvairių tautų mėgiamiausių valgių. "Nauja Valgių Knyga" turi 136 puslapius. Ji parašyta aiškiai, visiems suprantama kalba. Jos kaina $1.25. Užsakymus jau dabar priimam. Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway -:- So. Boston 27, Mass.

VEDA 70-JĄ ŽMONĄ

Vienas Malajų kunigaikštis, 63 metų amžiaus, veda septyndešimtąją žmoną.

Magometonų tikyba leidžia jiems vesti neribotą skaičių, bet vienu metu tegalima turėti ne daugiau kaip 4 žmonas, o tas kunigaikštis šiuo metu teturi tik vieną žmoną.

Kunigaikščio šešios dešimtys devintoji žmona nieko neturi prieš naujas vyro vedybas, nors, teisybė, jos nuomonė čia nieko nereiškia.

Kitaip į tokias vedybas žiūri Singapore moterų taryba. Ji pareiškė protestą, nes ji kovoja su poligamija (daugpatyste).

UŽ ŽMONOS PARDAVIMĄ $5

Indijoje teismas nubaudė kaimietį už žmonos pardavimą $5 ir 60 centų sumos bauda ir, žinoma, atėmė parduotąją iš pirkėjo.

Vyras savo jauną žmoną pardavė kaimynui už $42. Kaimo moterys, tuo pasipiktinusios, kreipėsi į valdžią ir pareikalavo vyrą atiduoti teisman.

Teismo minkštą bausmę galima išaiškinti dar kai kur užsilikusiu papročiu pardavinėti ar mainyti žmonas, nors įstatymas tą draudžia.

MOTERYS VALDO MIESTĄ

Anglijoje 24,000 gyventojų Malvern miestą valdo moterys. Jo majoras yra moteris, taipgi ir jo padėjėjas. Moteris yra vietos laikraščio redaktorius, moteris tvarko didžiausią krautuvę ir daugumą viešbučių, vadovauja daugumai mokyklų, žodžiu, čia moterys lemia kultūrinį ir ekonominį gyvenimą.

Vyrai dėl to nesijaučia nuskriausti.

PRIEŠ 35 METUS

1922 metais vasario 16 diena Kaune buvo atidarytas Lietuvos universitetas, per nepriklausomybės laikotarpį išaugęs į didelę ir rimtą aukštojo mokslo įstaigą, be galo kraštui naudingą.

Skaityk lapą po lapo, — prisipilsi savo žinijos aruodą.

NEBEGRĮŽTA

Rumunijos aktorė Nina Diaconescu nuvykusi į filmų šventę Italijoje, nutarė nebegrįžti namo. Ji sako, kad sąlytis su laisvuoju pasauliu yra kaip elektros smūgis, taip jis paveikia. Savo gyvenimą anapus "geležinės uždangos" ji vadina laukiniu ir negali atsidžiaugti dabar turima laisve.

JIEVA SIMONAITYTĖ

MARAS

Čia spausdinamas dalykėlis yra paimtas iš romano "Aukštųjų Šimonių likimas", už kurį autorė gavo pirmąją Nepriklausomos Lietuvos valstybinę literatūros premiją 1935 metais. Tame romane atskleidžiamas Mažosios Lietuvos likimas vokiečių priespaudoje ir jų kultūros įtakoje. Duodamoje ištraukoje vaizdžiai piešiamas tą kraštą ištikęs badas aštuonioliktojo šimtmečio pačioje pradžioje.

Autorė gyvena Lietuvoje ir tebesireiškia savo kūryba. To romano trečias leidimas yra išleistas Baltijos knygų leidyklos 1952 m., to dėl norintieji tą knygą perskaityti gali ją knygynuose įsigyti.

Tuokart rašė vieną tūkstantį septynis šimtus ir devynius.

Rugiapiūtė. Ne vien tik šuliniai išdžiūvę, bet ir pati Įsra vietomis sausa. Jau pernai buvo giedra ir užpernai. Seniai jau žmonės su baime laukia kokio nors vargo ypatingai užeinant. Badą jau kenčia daug žmonių. Nėra ko valgyti dėl pernai ir užpernai buvusios giedros.

O vakar vakare pareidami keli būreliai iš lažo pastebėjo kažkokį keistą pasirodymą. Saulė jau buvo netoli leisenos. Tik staiga dideliu ūžimu perlėkė per orą juodas šešėlis. Sparnuotas, baugus, panašus į piktąjį. Nulėkė saulės link ir kelis kartus sklandė aplink ją, net visai ją uždengdamas.

Ne vienas matė tai, bet keli. Ir didelis išgąstis juos pagavo. Atsiminė žmoneliai senų padavimų, kur apie panašius pasirodymus kalbama. Bet jeigu kas pasakojo, tai niekas netikėjo—sakė: tai pasakos, ir liksiančios pasakomis.

Ir mačiusieji aną šešėlį visą naktį nemiegojo. Jie ėjo dar savų pažįstamų įspėti, kad užeinanti Dievo bausmė. Dabar reikia tik melstis ir prisirengti mirti. Atsirado vienas ir kitas, kurie jau ir anksčiau buvo matę ženklą danguje.

Praslinko pagaliau ir baugioji naktis, ir ryte, patekėjus saulei, radosi kiek drąsiau ir smagiau, nes iki tol juk niekas neatsitiko. Bet ir saulelė kažkodėl lyg ašarose paskendusi šį rytą. Lyg nusigandusi, be jokių spindulių plaukia lyg purviname vandeny. Rodosi, saulė kaip ir nedegina, bet karštis lyg didėja, ir žmonės, būrai, baudžiauninkai beveik atsikvėpti nebegali. Taip užima jiems kaži kas žadą.

Ir štai Stolbekio dvare įvyko pats pirmiausia. Dar trumpą valandėlę, ir stačio žmogaus šešėlis tuojau būtų rodęs pietus. Staiga pargriuvo ant žemės keli darbininkai ir nebesikelia.

—A,—sako atšankindamas užveizdas,—tai jūs jau pailsę! Dar ne pietūs. Marš į darbą!

Bet darbininkai raitosi ant žemės lyg kirmėlės ir jau visai nebegirdi, ką užveizdas sako.

—Tai aš jūsų tingumą išvarysiu,—suriko vokietis ir mušė botagu sergančius, besiraitančius.

Tačiau kankiniai nebekėlė, o netrukus pavirto lavonais.

Stabtelėjo užveizdas iš karto pamanydamas darbininkus užmušęs. Tą pat pamanė ir kiti laukuose dirbantieji ir užveizdo užnugary grasino jam Dievo bausme.

Palikęs lavonus nujojo vokietis toliau. O ten, aname lauko gale, jau raitosi mirties sopuliuose keletas moterų. Viena jų jau nebesijudina.

Dar daugiau nustebo užveizdas. Ir bailiai ėmė telrautis, ką tai reiškia.

Niekas nieko nežinojo, niekas nesuprato, kokia čia galėtų būti liga. Tik štai mirštančiųjų moterų kūnai pajuodavo kaip anglis.

Nuleido užveizdas rankas. Botagas iškrito jam iš pirštų,—šito jau jis daugiau nebevartos... Ir žvalgosi jis be supratimo, kas dedasi aplinkui, nes ten vėl vienas tyliai jau sukniubęs ant piautuvo amžinam miegui. O čia vėl suklumpa jauna mergaitė. Ir jau beveik pusė darbininkų guli laukuose lyg pakirsti ant žemės.

Oras darosi vis tvankesnis. Vėjo nė kvapo nejausti. Užveizdas šluosto prakaitą — ir iš baimės ir karščio.

—Maras-

Niekas neištarė to žodžio, niekas nė nemanė kalbėti. Bet žodis paskambėjo. Paskambėjo lyg išgąstingas teisėjo trimitas. O štai keleta darbininkų tarėsi matantys aną šešėlį, kuris jau vakar, baugindamas žmones, sklandė ore. Nežiūrėdami užveizdo suklupo likusieji darbininkai ant žemės maldai:

—Apsaugok mus, Viešpatie, nuo maro!

Nubalęs kaip drobė užveizdas šuoliais nulaidino namo pranešti grovui, kas įvyko.

Galvatrūkčiais sumetė grovas keletą reikalingiausių daiktų į vežimą ir išsiskubino į Karaliaučių. Iš ten manė toliau vykti, kur galėtų apsisaugoti nuo maro.

Bet pakeliui negyvas nusirito nuo pasostės vežikas. Baisiai persigando grovas Stolbekis ir stabo ištiktas sukniubo vežime. Pasijutę arkliai laisvi susisuko ir grįžo namo. Ir parvežė atgal grovo Stolbekio lavoną.

O kitą dieną jau nebebuvo laukuose dirbančių žmonių.

(Bus daugiau)

Reto pasisekimo šnipas

Atkelta iš 5-to pusl.

Sovietų šnipas nacių tarnyboje

Vokietijoje įsigalėjus naciams, jis atvyko Berlynan ir ten suartėjo su vokiečių nacionalsocialistais ir šie, tam Maskvos šnipui tiek patikėjo, kad jis buvo rekomenduotas Vokietijos užsienio reikalų ministerijos tarnybon. Vokietijos užsienio reikalų ministerija Richardą Sorgę pasiuntė patarėju prie Japonijoje esamos Vokietijos ambasados.

Dabar R. Sorge dar plačiau ir laisviau galėjo išvystyti savo šnipo veiklą Maskvos naudai. Kas jį galėjo įtarti, kad jis, vokiečių naciams patikimas vyras, galėtų būti Rusijos šnipu! Vokiečių ambasada Japonijoj nieko nuo jo neslėpė ir visuomet bet kuriais tarpvalstybiniais klausimais kreipėsi į jį su patarimais. R. Sorge visus tokius patarimus suko Rusijos naudai. Štai nors Japonija kartu su Vokietija išėjo į karą, bet R. Sorge taip reikalus pasuko, kad Japonija pasirašė nepuolimo sutartį su Maskva. Rusija tada galėjo savo kariuomenės dalį atitraukti nuo Japonijos sienos ir ją perkelti į vakarus Europon. R. Sorge Maskvai pranešė tikslias žinias apie Japonijos pasiruošimą pulti Jungtines Amerikos valstybes, net nurodė kada karo žygis bus pradėtas. Richardas Sorge taip pat įspėjo Maskvą, kada Vokietija pradės karą su Rusija. Čia jis apsiriko tik dviem dienom: Maskvai jis pranešė, kad Vokietija karo žygį į Rusiją pradės 1941 m. birželio 20, o faktinai vokiečių kariuomenė karo žygį pradėjo birželio 22 d. Deja, Stalinas tam R. Sorge pranešimui nepatikėjo, nes jis pilnai pasitikėjo Hitleriu, su kuriuo buvo pasirašęs slaptą sutartį. Ir tada, kada Vokietijos kariuomenė jau peržengė sieną, Stalinas tvirtino, kad gal esąs koks nors nesusipratimas, gal koks neklusnus Vokietijos kariuomenės dalinys pasistūmėjo pirmyn. Tas Vokietijos karo žygis buvo pradėtas rytą anksti, Stalinas tik apie vidudienį suprato ir isitikino, kad jo draugas Hitleris ne juokais pradėjo karą su Rusija.

Richardas Sorge visokiais keliais ir būdais stengėsi taip nuteikti Jungtiniu Amerikos valstybių Kinijoje esamus spaudos korespondentus ir kitus ivairius patarėjus, kad Kinijoje nėsą jokio komunistinio judėjimo, jei esama gyventojų tarpe nesitenkinimo, tai tie nesitenkinimai siekia tik vyriausybę, bet ne toliau. Kinijoj tuomet buvęs Amerikos patarėjas Lattimore panašiai pranešinėjo ir Jungtinių Amerikos valstybių vyriausybei. Gi faktinai tuo metu Kinijoje jau plačiai komunistai buvo išvystę savo pogrindžio veikimą.

Japonijoj ir Kinijoj Richardas uolesnį, tikresnį veikimą pradėjo nuo 1933 m., tai yra nuo Hitlerio isigalėjimo Vokietijoj. Mat, prisidengdamas nacių ištikimybe, jų duotą tarnybą ir dar nacių spaudos korespondentu, jis laisviau galėjo veikti, svarbias iš kitų valstybių gyvenimo žinias perduoti. Jis jas ėmė iš pirmųjų ir visai patikimų šaltinių — iš Vokietijos ambasados slaptos raštinės, nes jis buvo tos ambasados Japonijoj patarėju. O Japonija tuo metu glaudžiai bendradarbiavo su Vokietija, tai R. Sorge ir Japonijos aukštosios politikos gyvenimas nebuvo svetimas. 1941 m. pabaigoj Japonijos saugumas Richardą Sorgę areštavo, nes susekė, kad jis yra Maskvos šnipas. Tuoj buvo skubos keliu ištardytas, teistas ir miriop pasmerktas.

Apie šnipą R. Sorgę yra išleista knyga "Spies, Dupes, and Diplomates", parašė ją Ralph de Toledano.

J. Vlks.

SIŲSKIT iš ANGLIJOS ar ŠVEDIJOS ŠIUOS BARGENUS

PER

TAZAB OF LONDON

3 su trečdaliu jardų Worsted Tennis "B" mėlynos, rudos, pilkos ar juodos medžiagos vyr. ir motr. kostiumams $23.00

arba

3 jardus Afgaline vilnonės medžiagos suknelėms visokių spalvų $18.50

Į AUKŠČIAU PADUOTAS KAINAS ĮEINA VISKAS IR JŪSIŠKIAI NETURĖS NIEKO PRIMOKĖTI

Prie tų siuntinių galite pridėti:

* Visokie priedai vyr. kostiumui $12.50, o mot. kost. $8.80.
* Čebatai suaugusiems $13.50, vaikams $10.80
* Nertiniai suaugusiems $10.60, vaikams $6.00
* Nailonas bliuskelėms $2.90 jardas, poplin marškiniai $9.00
* Lietpalčiai plastikiniai $6.00, satininiai $24.75

ir

nosinės, apatiniai, vyr. ir moter. kojinės, pirštinės, skustuvai, žirklės, šukos, šepečiai, siūlai, amžinos plunksnos, laikrodžiai, stiklo piautuvai, kompasai ir logaritminės liniuotės (slide rules).

MŪSŲ VAISTŲ KAINOS YRA ŽEMIAUSIOS—PRAŠYKIT KATALOGŲ ir PALYGINKIT—SIUNČIAM ORO PAŠTU.

Mes taip pat persiunčiame Jūsų pačių sudarytus pakietus iki 21 svaro brutto. Tuoj pranešam Jums persiuntimo kainą.

TAZAB OF LONDON

51 Reservoir St., Cambridge, Mass. tel. KIrkland 7-9705

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Jungia lietuvius bendram lietuviškam darbui, auklėja tautinį solidarumą, rūpinasi išlaikyti lietuvybę ir remia kovas dėl Lietuvos laisvos ateities.

SLA GYVYBĖS APDRAUDA IKI $10,000.

SLA—TAUPOMOJI APDRAUDA iki $10,000 dešimčiai ir dvidešimčiai metų ypatingai naudinga jaunimui. Po 10 ar 20 metų apsidraudęs gauna pilną apdraudos sumą.

SLA—mažamečių apdrauda—rimtas aprūpinimas ateičiai.

SLA—SVEIKATOS ir NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ apdrauda duoda pašalpos iki $325 į mėnesį.

SLA apdrauda—SAUGI, NELIEČIAMA ir NEPRARASTINA. SLA nariu galima būti nuo gimimo dienos iki gilios senatvės.

Daugiau žinių apie SLA darbus ir apdraudas galite gauti SLA kuopuose, kurios yra visose žymesnėse lietuvių kolonijose ir SLA Centre. Rašykite tokiu adresu:

DR. M. J. VINIKAS

307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

KONSULATO IEŠKOMI

Alekna - Leonavičiūtė, Ona, iš Smilgių, Panevėžio ap.
Bakanas, Jonas su šeima, turėjo foto studiją Newark, N. J.
Barkevičiūtė, Ona ir Stefanija, Igno ir Marijos Mikalonytės Barkevičių duktė.
Bartkus, Mikas, Motiejaus sūn., iš Matiešonių k., Jėzno v., Alytaus ap.
Černevičius, Viktoras, Juozo s., iš Šakių ap.
Degutis, Juozas ir motina Vilkienė, Elzbieta.
Gurklys, Petras, Povilo sūnus.
Hermanaitė, Bronislava, gyvenusi Ukmergėje.
Jakštienė - Dabrovolskaitė, Antolia, iš Seinų ap., ir vyras Jakštas, Petras, gyveno Harrison, N. J.
Jakubauskienė - Miliauskaitė, Barbora.
Jeciunas, Bronius, Edvardas ir Jonas.
Juocas, Povilas ir Vincas, Vinco sūnūs.
Katauskaitė - Zaronskienė, Viktė, ir vyras Zaronskis, Jonas,
Kulakauskas, Juozas ir Vladas, Teodoro sūnus.
Leonavičiūtė - Alekna, Ona, iš Smilgių, Panevėžio ap.
Makauskas, Juozas, Tomo sūn., iš Lazdijų val.
Masenkas, Vania, Vosyliaus s., gyvenęs Broooklyne.
Mickevičius, Juozas, Antano s., gyveno Čikagoj, So. Mozart St.
Mikalojunas, Jonas, iš Viešintų val., Panevėžio ap.
Mikalonis, Jurgis, Motiejaus s., iš Seinų ap.
Miliauskaitė - Jakubauskienė, Barbora.
Šeputis, Petras, Juozo sūnus, iš Karapolio k., Tauragės val.
Sklerienė, Anelė.
Skurvydas, Adomas, žmona Justina, vaikai Stanislovas, Vaclovas, ir Vaclova Jonauskienė, kilę iš Mosėdžio val.
Šlekys, Algirdas - Juozas, Jono sūn., iš Marijampolės ap.
Šmičkus, Petras, buvęs Anglijoje.
Straskauskaitė, Alė.
Taujanskaitė, Elena.
Valaitienė - Mikalonytė, Veronika, Motiejaus duktė.
Valaitis, Jonas, gyvenęs Vokietijoje, Dillingene.
Vilkienė - Degutis, Elzbieta.
Zaronskienė - Katauskaitė, Viktė, ir vyras Zaronskis, Jonas.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti:

Consulate Gen. of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

LIETUVIAI KITUR

URUGVAJUS

Nėgerumai Kultūros Dr-joj

1929 metų pradžioj Montevideo lietuvių socialistų įkurtoji Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugija yra viena seniausių lietuvių organizacijų, kuri smarkiai veikė, kurios susirinkimai ir kitoki pobūviai sutraukdavo gausų lietuvių skaičių, nes visuomet buvo įdomūs.

Bet dėl blogos valios žmonių ir netinkamų vadovų, ypač kai jai pradėjo vadovauti klerikalai su smetoninkais, draugija pradėjo negaluoti ir silpnėti ir, atrodo, jos laukia netolima mirtis.

Šių metų pradžioje buvo norima išrinkti naują valdybą, bet į susirinkimą atėjo tik keli nariai. Nebuvo iš ko valdybos rinkti, to dėl palikta senoji su jos "amžinu" pirmininku, dideliu garbėtroška ir geru jėzuito Bružino draugu Julijonu Jazausku.

Liepos 14 d. vėl buvo šaukiamas narių susirinkimas tuo pačiu reikalu, bet ši karta iš 60 narių jau atsilankė 15. Susirinkimas turėjo prasidėti 4 val., bet jis prasidėjo tik 6 val., nes tik tada teatvyko valdybos pirmininkas J. Jazauskas, tiek "kultūringai" prisimaukęs grapos, kad mažai kas iš narių galėjo jį pažinti: sukrypęs, plaukai susitaršę, jis buvo greičiau panašus į gatvės valkatą, o ne Kultūros Draugijos pirmininką.

Atidaręs susirinkimą, jis pradėjo verkšlenti, kad valdybos nariai jo neklausą, iš 7 narių išbėgioję 4 ir belikę vos 3. Jis, žinoma, nepaaiškino, dėl ko tie nariai išbėgiojo, gal dėl "pavyzdingo" pirmininko, kuris beveik visados į posėdi ateina neblaivus ir nesidrovi valdybos narių užgaudinėti.

Gėda vienai iš rimčiausių Urugvajaus draugijų turėti tokį pirmininką.

Red. pastaba. Kiekvienoje draugijoje šeimininkas yra jos narių visuotinis susirinkimas. Taigi, ir Kultūros Draugijos vyriausias šeimininkas— visuotinis susirinkimas turėtų išrinkti tokį pirmininką, kuris tinkamai draugijai vadovautų. O jei nariai neateina į susirinkimus arba atėję nenori apsiimti pareigų, tai jie patys bus kalti, jei netikę valdovai draugiją pražudys.

Tik vienas

Į Maskvoje ruoštąją tarptautinę jaunimo šventę iš Urugvajaus lietuvių tik vienas teišvyko. Tai lietuvių komunistinio centro klubo orkestro vedėjas Antanas Sausys, kuriam kelionę apmokėjo minėtas klubas iš savo pokylių pelno ir iš savo ištikimųjų avelių suubagautų aukų.

Paminėjo Darių ir Girėną

Liepos 20 d. Lietuvių Kultūros Draugija suruošė Dariaus - Girėno minėjimą. Kalbas pasakė ir vienas kitą gyrė du artimiausi draugai: klebonas Jėzuitas Bružikas ir ambicingas draugijos pirmininkas J. Jazauskas.

Publikos buvo labai mažai.

Miršta lietuviai

Nuo praeitų metų pabaigos iki šiol Urugvajaus Montevideo lietuvių kolonija neteko daugiau kaip tuzino tautiečių.

Reik pastebėti, kad dėl klimato ar kitų gyvenimo aplinkybių daugiausia miršta širdies smūgio ištikti, vėžiu ir kitomis staigiomis ligomis. Miršta dar palyginti jauni, apie 50 metų amžiaus.

M. Krasinskas

LAWRENCE, MASS.

Nedarbas sumažėjo

Prieš kelerius metus užsidarius čia ilgus laikus dirbusioms didelėms tekstilės įmonėms, mieste buvo iki to laiko nematytas nedarbas. Pats darbo sekretorius, Mitchell, kalbėdamas Bostone neseniai pasibaigusioj Massachusetts valstijos A. F. L. konferencijoje, pasakė, kad tada Lawrence kas ketvirtas darbininkas buvo bedarbis, o šiandien bedarbių besą tik 9%, ir tas procentas vis mažėjąs.

Vietoje senųjų įmonių į miestą jau atsikėlė 30 naujų įmonių ir jų skaičius vis didėja. Darbo sekretoriaus žodžiais, čia didelį vaidmenį suvaidino visų vietos visuomenės jėgų bendradarbiavimas, kuris ir padėjo greičiau visus sunkumus nugalėti.

Jis ypač pabrėžė Lawrence visuomenės vadovaujamųjų asmenų susirūpinimą darbininkų išmokslinimu, kad jie lengviau galėtų pasikeitusioms sąlygoms prisitaikinti.

Bendrai ateityje bus reikalinga vis daugiau išmokslintų, daugiau žinių toj ar kitoj srity turinčių darbininkų, to dėl svarbu, kad ypač jaunesnieji darbininkai vis stengtųsi išmokti tos ar kitos specialybės.

GARY, IND.

Įvairios naujienos

Amerikos Lietuvių Politikos ir Pašalpos Klubo sekretoriaus Jonušaičio žmona po sunkios operacijos grįžo iš ligoninės namo. Draugai ir pažįstami linki ligonei greit pasveikti.

Benys Alšauskas, "Keleivio" skaitytojas, nusipirko namus gražioj vietoj Glen Parke ir ten apsigyveno.

B. Bakas per atostogas buvo nuvykęs į Kanadą pažįstamų aplankyti. Matė ir garsųjį Niagara Falls krioklį.

Grįždamas jis buvo sustojęs Detroite savo kaimyno V. Kriaučiūno ir Vasilių aplankyt.

B. B.

Jieškojimai

Paieškau Antano Miklušio, kilusio iš Mikolčiūnų kaimo, Vilniaus apsk. Atvyko į Kanadą, o paskui persikėlė į Philadelphia, Pa. Turiu žinių iš Lietuvos. Jis pats ar jį žinantieji atsiliepkite adresu:
Jonas Parafinavičius
65 Pinehurst Ave.
Providence, R. I. (39

NEBUK ŽILAS

Stebuklingos gyduolės, kurios panaikina žilumą, plaukų slinkimą ir plaiskanas. Šias gyduoles privalėtų turėti kiekvienas, kuriam žyla, slenka, arba pleiskanuoja plankai. Jos nėra dažai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Kreipkitės neatidėliodami ilgiau. Kaina $2.00. Jeigu nebūsite pilnai patenkintas, Jums pinigai bus sugrąžinti.

PASTABA: Su orderiu siųskite ir pinigus, kitaip vaistų nesiunčiam.

Kanadoje ir kitose valstybėse kaina $2.50 su prisiuntimu.

FLORAL HERB CO.
Box 305. CLINTON, Ind.
Dept. 5

PADĖKOS LAIŠKAS

Aš, radęs Jūsų Floral Herb Co. skelbimą laikraštyje dėl žilų plaukų pašalinimo, abejojau. Maniau, kad gali būti tik pasipelnymo tikslais.

Dabar, panaudojęs jūsų Floral Herb, įsitikinau, kad Jūsų skelbimas buvo tikrai teisingas ir naudingas žmonėms, kurie nenori būti žilais plaukais.

Aš dabar turiu plaukus tokius, kokius turėjau būdamas 15-20 metų. Dabar jau naudoju tuos vaistus vieną kartą savaitėje ir žilų plaukų nepasirodo.

Aš už tą Jūsų malonumą labai esu dėkingas tam, kas tuos vaistus išrado. Taip pat patariu, kas nenori būti žilas, gali pilnai pasinaudoti Jūsų vaistais ir bus Jums taip pat dėkingas, kaip ir aš.

Tariu Jums širdingai ačiū. Šį mano padėkos laišką, jei norėtumet, galite ir laikraščiuose paskelbti, tik nenorėčiau, kad būtų mano pavardė skelbiama.

Su padėkos pagarba J. Š.

MES ATLIEKAM . . .

VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei tamstoms reikia—

- **BIZNIO KORCIUKIŲ**
- **SPAUSDINTŲ VOKŲ**
- **LAIŠKŲ SU ANTGALVIAIS**
- **BET KOKIAI PRAMOGAI BILIETŲ**
- **PROGRAMŲ ar PLAKATŲ**

"Keleivio" spaustuvė padarys tamstoms viską ir nusiųs greičiau ir pigiau, negu kuri nors kita spaustuvė. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"

336 East Broadway, South Boston 27, Mass

Paieškau Alfonso Gaigalo, kuris 1948 metais atvažiavo iš Vokietijos ir dirbo nikelio mainose Sudbury, Ont., Kanadoje. Turiu svarbių žinių iš Lietuvos. Jis pats ar jį žinantieji atsiliepkite adresu:
Mr. F. Gumbut
648 17th St., W.
Prince Albert, Sask., Canada

Brolio sūnus Balisius Mizara iš Lietuvos paieško savo dėdės Adolio Mizaros ir tetos Antaninos Mizarienės. Jie paeina iš Šiaulėnų kaimo, Veisėjų vals. Jie patys ar kas juos žino prašome atsiliepti adresu:
Mrs. G. Wallen
43 Moultrie St.
Dorchester 24, Mass.

Paieškau Stepono Bukevičiaus arba jo vaikų. Kadaise gyveno Bostone, Mass. Jis pats ar jį žinantieji atsiliepkite adresu:
Mrs. Izab. Micius
1824 So. 49th Ave.
Cicero 50, Ill. (35

Malvina Budrevičiūtė - Stanišauskienė iš Lietuvos paieško savo brolio Juozo Budrevičiaus ar jo vaikų. Jis gyveno New Yorke. Jis pats ar jį žinantieji atsiliepkite adresu:
Paul Vadluga
3 Trescott St.,
Dorchester 25, Mass. arba tiesiog: Malvina Stanišauskienė
Karolio Požėlos gatvė
Daugų paštas ir rajonas
Lietuvos T. S. R.

Paieškau Emilijos Bluvienės, gyvenančios Brooklyne, N. Y. Ji pati ar ją žinantieji prašom atsiliepti:
Alg. Rimkevičius
814 W. Lombard St.,
Baltimore 1, Md. (34

Paieškau brolio Pijuso Strazdo iš Serdokų kaimo, Kauno apskr. ir jo šeimos: žmonos ir dukters Uršulės. Jie dingo per karą. Turiu žinių iš Lietuvos. Jie patys ar juos žinantieji atsiliepkite adresu:
Mrs. Mary White
1772 Thomaston Ave.
Waterbury 4, Conn. (36

NAUJIENA!!!

Pinigai persiunčiami į Sov. Sąjungą, Lietuvą, Latviją, Estiją. Pilnai garantuojame ir oficialiai —100 rublių—$10. Persiuntimas atsieina $5. Perlaidos didžiausia suma $50., bet galima užsakyt perlaidų kiek norima.

GRAMERCY
744 BROAD STREET
NEWARK, N. J.
Licensed and Bonded by
N. J. State Banking Com.

Ką iš tikrųjų daro
NEW ERA
Ir kaip ji atsirado

Sveikatos įstaigos pataria užlaikyti sveikatą daržovėmis ir vaisiais, o ne vaistais chemikalais. NEW ERA išdirbėjas pasėkmingai naudoja tą principą gamindamas mišinį galvai mazgoti iš tam tikrų vaisių. Tarp moterų eina garsas, kad vartojant NEW ERA plaukai pavirsta į šilkus ir tampa labai stiprūs. Išpurentos garbanos nesusileidžia į daugiau mėnesio laiką ir jos raso, kad tai yra negirdėtas dalykas. Daug kas sako, stebuklingas.

Reikalaukite: $2 už 8 oz butelį. Kanadoje $2.25.

S. BITAUTAS
527 E. Exposition Denver, Colo.

BRUKNĖS LAPAI

Bruknės lapai yra vartojami nuo betvarkingo šlapinimosi, nuo akmenėlių augimo, inkstų uždegimo, puslės nedirbimo neveiklumo ir šlapinimosi kanalo. $2 sv.

Trukžolių šaknys nuo patrūkimo, pasijudinimo, skaudėjimo po krūtine, dieglių. Suteikia prakaitavimo ir atkosėjimą. Kaina . . . . . $3.00 svr.

Pelynos žole nuo plaučių nesveikumo, geltligės, karščiavimų, drugio ir nuo gumbo pasikėlimo, taiso vidurius jas geriant, duoda apetitą geresnį. Kaina . . . . $2.00 svaras.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

PATI PATIKIMIAUSIA FIRMA SIUNTINIAMS PERSIŲSTI Į SSSR. LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ IR KITUS KRAŠTUS YRA

Parcels To Russia, Inc.

1530 BEDFORD AVE. BROOKLYN 16, N. Y.

Tel.: INgersol 7-7272. INgersol 7-6465

Pristatymas garantuojamas gavėjo parašu.
Siuntiniai išsiunčiami skubiai.

MŪSŲ SKYRIAI:

NEW YORK CITY, 78 Second Ave. Tel. ORchard 4-1540
DETROIT 12, Mich., 11601 Jos. Campau Ave. Tel. TO 8-0298
HARTFORD, Conn. 651 Albany Ave. Tel.: CHapel 7-5164
LOS ANGELES, Calif., 121 So. Vernon Ave. DUnkirk 5-6550
PHILADELPHIA 23, Pa., 832 No. 7th St. Tel. WA 3-1747
CHICAGO, Illinois, 3741 W. 26th St., Tel. CR 7-2126
NEWARK, New Jersey, 263 Market St., Tel.:MA 2-6937

Vietinės Žinios

Vienas streikas laimėtas

Lygiai vieną savaitę užsitęsęs Cable lietpalčių ir kitų įmonių darbininkų streikas, pasibaigė ir nuo praeito ketvirtadienio darbininkai vėl pradėjo dirbti.

Laimėti visi pagrindiniai reikalavmai: darbininkai visi priklausys unijai, mažiausias valandinis atlyginimas $1.15, darbo savaitė 35 valandų ir t.t.

Laikraščių ekspeditorių streikas tebesitęsia.

Oro skautų stovykla

Šios vasaros pabaigoj netoli nuo Čikagos, būtent Custer, Michigan įvyks pati pirmoji lietuvių oro skautų stovykla Amerikoje. Šioje stovykloje dalyvaus visi Amerikoje esantieji lietuvių oro skautų bei oro skaučių vienetai. Į jį taip pat ruošiasi važiuoti ir Bostono oro skautų LITUANICA II būrelis.

Stovykla tęsis nuo rugpiūčio 31 iki rugsėjo 7 d. Pati stovyklavietė esanti šalia ežero bei netoli aerodromo. Taigi ši stovykla suteiks Bostono oro skautams gana reta proga pilnai bei praktiškai išeiti didelę jų programos dalį.

Stovyklos vadovybę sudarys: viršininkas — ps. V. Černius iš Čikagos, komendantas — ps. D. Dulaitis iš Detroito, oro skaučių komendantė — V. Pavilčiūtė iš Čikagos ir programos vedėjas v. sl. A. Levinas iš Bostono.

St Strazdas laimingiausias

Steponas Strazdas Balfo gegužinėj laimėjo pačią didžiausią dovaną—$10. Kiti laimingieji buvo: J. Gedrimas, laimėjęs dr. V. Sruogienės Lietuvos istoriją, A. Plevokas — degtinės butelį, E. Bognanno — rankinuką, Gureckas — kavai virti indą, F. Zaleckas—indų kompletą ir Marytė Kavaliauskaitė (Nr. 0240), kuri laimikio dar neatsiėmė — stiklinių komplektą. Tą laimiki ji gali atsiimti iš A. Andriulionio, 245 W. Fifth St., So. Boston. Ten pat gali atsiimti laimėjęs butelį degtinės Nr 0632 ir butelį vyno Nr 0593.

Ramanauskai svečiavosi pas floridietį

Pranas Ramanauskas, Dorchesterio Lietuvių Klubo vedėjas, su žmona lankėsi pas K. Naujokaitį, Miami Lietuvių Klubo vedėją, kuris atostogauja Conway, N. H. Lapkričio mėnesį Naujokaitis vėl grįžta į Miami.

Bendruomenės gegužinė

Šį sekmadienį, rugpiūčio 25 d. Romuvos parke Brocktone bus Bendruomenės apylinkės rengiama gegužinė. Jos programą atlieka komp. J. Gaidelio vadovaujamas kvartetas, Dainavos sporto klubas — tinklinio varžybos. Gros geras orkestras, bus įvairių laimėjimų, lietuviškų plokštelių dainų ir šokių muzika skambės visame parke, bus, žinoma, skanių valgių ir gėrimų.

Neturinčius savo automobilių autobusai nuveš ir parveš už $1.50 nuo Lietuvių Klubo So. Bostone, jei jie ten atvyks 1:30 val.

Rengėjai savo skelbime sako: "Lietuvi, tai Tavo diena. Dalyvauk toje šventėje ir tuo paremk lietuvišką mokslą, sportuojantį jaunimą ir kitus lietuviškus kultūrinius reikalus".

Lietuvių kongresas kitais metais

Amerikos Lietuvių kongresas numatytas sukviesti Bostone kitų metų birželio mėnesį.

V. Jasaitienė minėjo gimtadienį

Laima Jasaitienė, daktaro Stanslovo Jasačio žmona, rugpiūčio 14 d. minėjo savo gimtadieni. Jos tą proga pasveikinti susirinko gausus vietos draugų ir bičiulių būrys. Jų tarpe buvo pora iš toliau. Tai Marija Stankūnaitė - Adomaitienė iš Montrealio (Kanados), šiuo metu Bostone atostogaujanti pas savo motiną ir seseris, kurių čia turi net tris: Krikščiukaitienę, Leščinskienę ir Andriušienę.

Dar tolimesnis svečias buvo dr. Gediminas Byla-Bylaitis iš Chicagos, Ill., atvykęs garsiojon Lahey klinikon dar pasitobulinti galvos operacijų srityje.

Suvažinėjo vaiką

Praeitą savaitę jaunas sunkvežimio vairuotojas suvažinėjo dviračiu važiavusius du vaikus E gatvėje ties Lietuvių piliečių klubu —vieną iškart užmušė, o kitą sutrenkė ir koją nupjovė.

Vairuotojas tuščioje gatvėje vaikus palikęs pabėgo ir tik toliau buvo sulaikytas, kitam automobiliui jam kelią pabėgti pastojus. Dabar jam 2 bausmės gresia: už suvažinėjimą ir bailišką pabėgimą nuo nelaimingųjų.

LIETUVIUS GARSINA

Kaip jau buvo rašyta, rugpjūčio 9 dieną vakare Bostono sodo Public Garden 300 metų sukaktuvių proga per NBC — TV televizijos stoti šikart visai Amerikai rodė lietuvių, airių, skotų ir švedų šokius. Lietuvių šoko Onos Ivaškienės vadovaujama Bostono tautinių šokių šokėjų grupė tris šokius: pradėjo programą, antrą šokį per programos vidurį ir trečiuoju šokiu programą užbaigė. Kitos grupės tešoko tik po vieną šokį.

Programos organizuotojas advokatas Alain Smith pranešė, kad ta lietuvių šokėjų grupė yra iš geriausių Amerikos tautose, kad ji kasmet dalyvauja Bostono metinėje tautinių šokių šventėje, kad ji šiemet dalyvavo pirmojoje lietuvių tautinių šokių šventėje Chicagoje birželio 30 dieną ir kad tik vieni lietuviai lig šiol teturėjo tokią visuotinę tautinių šokių šventę Amerikoje.

K-as

Sveikina skautai

Lietuvių reprezentacinis vienetas jubiliejinėj skautų džiamborėje Anglijoje atsiuntė sveikinimą "Keleiviui" ir jo skaitytojams.

Likai Floridoje

Povilas ir Adelė Likai, vyriškų drabužių krautuvės savininkai, švęsdami savo 40 metų vedybinio gyvenimo sukaktį, išskrido dviem savaitėm į Floridą.

Sveikina iš New Jersey

New Yorko visuomenininkai Bronė ir Pranas Spūdžiai atsiuntė sveikinimų iš Highlands, N. J., kur jie atostogauja pas savo draugą Povilą Kraučiuką.

P. Lapėnas sveiksta

Paul Lapėnas, gyv. Abington, Mass., po operacijos, padarytos Brocktono ligoninėj, sugrįžo namo ir ten sveiksta.

Vinciūnai važinėjasi

Drg. Juozas Vinciūnas iš Cambridge, Mass., praeitą savaitę grįžo iš Chicagos, patenkintas savo kelione, vpač Naujienų gegužine. Dabar į Baltuosius kalnus išvyksta Vinciūnienė su dukra.

SLA 2 Apskr. suvažiavimas

SLA Antros Apskrities Taryba praneša šios apskrities SLA kuopoms, kad metinis kuopų atstovų suvažiavimas kviečiamas 1957 m. spalio-October 27 d., 1 val. D. L. K. Vytauto Klubo svetainėje, **447 Central St. Lowell, Mass.**

SLL kuopos prašomos iš anksto išrinkti atstovus šiam suvažiavimui, be to, paruošti raštu kuopos veiklos pranešimą. SLA Lowell kuopa rūpinasi suvažiavimo dalyvių priėmimu.

SLA 2 Apskr. Taryba

Aleknos grįžo iš Hampton Beach

Mūsų kaimynai Antanas ir Mildred Aleknos grįžo savaitę vasaroję Hampton Beach, N. H. Sako, ten labai gražus paplūdimys, bet vanduo buvo šaltokas.

Paskyrė benui $500.00

Praeitą ketvirtadienį įvykęs So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos narių visuotinis susirinkimas priėmė direktorių pasiūlymą skirti šv. Petro parapijos benui 500 dolerių jo išlaidoms į Amerikos legionierių suvažiavimą apmokėti.

Geriau žingsnis po žingsnio, negu šuolis pirmyn, o du atgal.

DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ

Parcel Department

GLOBE TRAVEL SERVICE

Ellis Buildings, Room 10 Tel. AN 8-8764
409 West Broadway So. Boston 27, Mass.

Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas RUSIJOS valdomas sritis

iš naujų ir naudotų rūbų, avalynės, medžiagų, maisto, vaistų ir kitko. Visas išlaidas ir SSSR muitą apmoka siuntėjas.

Dėvėti rūbai ir kitokie daiktai įkainuojami pagal jų vertę.

Vaistus ir medžiagą galima užsakyti pigiau šioje įstaigoje. Prašykite kataloglų.

Iš toliau siųskite siuntinius mūsų adresu. Pačių siunčiamų prekių svoris negali būti didesnis kaip 18 svarų. Įdėkite daiktų sąrašą ir aiškų siuntėjo ir gavėjo adresus. Mes, siuntinį perpakavę, pranešime Jums, kiek kainuos persiuntimo išlaidos. Įstaiga lietuviška, dėl informacijų kreipkitės lietuviškai.

Visi siuntėjai įsitikino, kad mūsų įstaiga greičiausiai patarnauja ir persiunčia siuntinius. Siuntiniai apdrausti. Siunčiame su INTURISTO įgaliojimais.

Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak, ketvirtadieniais nuo 9 iki 7 val. vak. ir šeštadieniais nuo 8 iki 2 val. po pietų.

Skelbimas laikinas, išsikirpkite adresą.

PARDUODU NAMUS

Vienas namas 2 šeimų ir pusės, 5-5-3 kamb., šiluma, vonios, vanduo, aliejum šildomas. Montello, Mass. Gera vieta, patogus susisiekimas.

Antras namas So. Bostone, 41 'I' St., 3 šeimų 3-4-4 kamb., šiltas vanduo, naujos triūbos, vienam bute vonia. Geras pirkinys už žemą kainą. Parduodu, nes važiuoju Floridon. Kreiptis:
Mr. M. Nick
25 Ames St.
Brockton, Mass. (35

PARDUODAMI NAMAI

So. Bostone, butai ir ofisas, $6,000 metinių pajamų. Kaina $21,000. Lengvi išmokėjimai. Kitas namas už $6,000. Krautuvė ir 2 butai, žemi įkainavimai, geras pirkinys.

Miltone vienos šeimos 6 kamb. namas, garažas, koklių vonia, moderniški įrengimai, kaina $22,000.

New Hampshire, 8 kamb. namas, 2 vonios, 135 akrai žemės, tinka ūkiui, medžioklei ar vasarojimo biziniui. Žemi taksai. $19,000.

Skambinkit dėl visų pirkinių Tel. CU 6-1841 arba rašykit:
Mrs. Robinson
1074 Adams St.
Dorchester, Mass.

REIKIA VIRĖJŲ

Reikalingos trys moterys virėjos. 2 dirbtų dieną, o viena vakarais. Kreiptis į
Mallow's Cafe
1460 Dorchester Ave.
Dorchester, Mass. Tel. GE 6-3061

IEŠKO DARBO

Vodutinio amžiaus moteris tremtinė ieško darbo prie šeimos. Siūlyti: Mrs. Anna
636 E. Broadway
So. Boston 27, Mass. (35

PARDUODU PEČIUS

Parduodu du pečius virtuvei, "oil & gas combination". Vienas pilkas, o kitas juodas. Kreiptis telefonu: TA 5-3739 arba 38 Winson Street, Dorchester, Mass. (34

ANNOUNCING

2 NEW TELEPHONE NUMBERS
for weather reports
for the correct time

From manual telephones	From dial telephones
Call WEather 6-1234	Dial WE 6-1234
Call MEridian 7-1234	Dial ME 7-1234

You may call either service any time of day or night at the regular charge for a call to downtown Boston.

NEW ENGLAND TELEPHONE AND TELEGRAPH COMPANY

PARDUODAMA

Dviejų šeimų namas 6-6 kambarių, ąžuolinės grindys, baltos sinkos, balti pečiai, aliejumi apkurenamas, dviejų karų garažas. Geriausioj vietoj Dorchestere ant Codman Hill. Kaina $18,000.

Bankas parduoda, Jamaica Plain. Namas, krautuvė ir 2 butai 5 ir 4 kambarių, aliejumi apkurenamas, vieta labai gera maisto krautuvei. Kaina $4,900. Lengvos išlygos.

Pas Tuinilą galima pirkti ir be įmokėjimo. Kreiptis į
JOHN P. TUINILA
395 W. Broadway South Boston 27, Mass.
Tel.: ANdrew 8-2885

TAUPYKITE $ $ $ $ JŪSŲ KURO IŠLAIDOSE

Leiskite mums įdėti naują, gerai dirbantį

Tylų, Automatišką Aliejaus Pečių

Už Specialinę Pardavimo Kainą

Visiškas Įtaisymas **$279**

Pilnas krosnies ir boilerio įtaisymas PRIEINAMA KAINA

Lengvos mokėjimo sąlygos

FORTUNA FUEL CO.

45 Dorset St., Dorchester Šaukit GE 6-1204

The Apothecary

Lietuviška Tikra Vaistinė

Parduodame tiktai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Turime vaistų ir vitaminų persiuntimui į Lietuvą ir kitus kraštus, kaip peniciliną, streptomiciną, rimifoną, ir vaistų nuo reumatizmo, atraičio, strėnų gėlimo ir kitų ligų. Jei reik vaistų—eikit į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.,
382a W. BROADWAY, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.
Telefonas AN 8-6020
Nuo 9 ryto iki 8 val. vak. išskyrus šventadienius. i. sekmad.

IŠTUOMUOJAMAS KAMBASYS

So. Bostone, 366 W. Broadway, išnuomuojamas gyv. kambarys ir atskirai ofisas. Kreiptis tuo pat adresu į Lithuanian Furniture Co. Telefonas AN 8-4618. (35

IŠNUOMUOJAMAS BUTAS

Dorchestery išnuomuojamas 5-ių kambarių butas. Yra vonia, baltos sinkos, pečius ir visi įrengimai. Tik suaugusiems. Kreiptis
27 Dunlap St. Tel.: AV 2-7796
Trečias aukštas. (37

IEŠKO BUTO

Dviem suaugusiem žmonėm reikalingas butas iš 4 kambarių. Pageidautina vonia arba "shower" ir karštas vanduo. Siūlyti:
636 E. Broadway
So. Boston 27, Mass. (34

Charles J. Kay
(KUČINSKAS)
Lietuvis Plumberis

Atlieka visokius "plumbing"—aliejaus ir gazo vamzdžių įvedimo ir taisymo darbus. Kainos prieinamos. Pirm negu ką darote, paskambinkit, paklauskit mūsų kainų.
Telefonas CO 5-5839
12 Mt. Vernon, Dorshester, Mass.

REIKIA ŽIEMINIŲ LANGŲ

Man reikia 10 žieminių medžio langų 13½ x 30 colių ir 4 langų 20 x 30 colių. Kas turit, prašom atsiliepti: Tel. AN 8-6518 arba adresu:
J. Gumbakis
11 a 'I' Street
So. Boston 27, Mass. (34

SIŲSKIT 100% VILNOS

vyrų ir moterų rūbų medžiagas į
LIETUVĄ ir SIBIRĄ
Aukščiausios Rūšies
Žemiausios urmo kainos
M. Novack & Son
62 Harrison Ave., Bostone
(kampas Beach Street)

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio programa iš stoties WBMS, 1090 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 12 iki 12:30 val. dieną. Perduodamos lietuviškos dainos, muzika ir Magdutės Pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 East Broadway, So. Bostone. Tel. AN 8-0489. Ten gausiamas ir "Keleivis."

Steponas Minkus.

SIŲSTI Į LIETUVĄ IR Į SIBIRĄ

Stori, geriausios rūšies tikri vyriški padai batams taisyti. Prisiųskite batų mierą ir $1.00. Prisiųsime paštu.

JEREMIAH BERMAN CO.
52 South St., Boston, Mass.

Kas perka ar parduoda namus, ūkius, biznius kreipkitės į

Praną Lembertą
REALTOR
17 Upland Ave.
(Iš 98 Melville Ave.)
GE 6-2887
Šaukit nuo 9 r. iki 7 vak.

NAMŲ SAVININKAMS

Pentiname namus iš lauko ir vidaus; apkalame šingeliais; sutaisome pijazus ir dengiam bei taisom stogus. Prašom kreiptis:

John Petrus
14 Gartland Street
Jamaica Plain, Mass.
Tel.: JA 4-4576

APSIDRAUSK NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.). Visais insurance reikalais kreiptis :

BRONIS KONTRIM
Justice of the Peace—Constable
598 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.
Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Dr. B. Matulionis

Vidaus, specialiai pinčių ir širdies ligos. Priima bet kurią dieną, iš anksto susitarus telefonu ar laišku.
Tele. 1190, Pascoag, Rhode-Island
Adresas: Memorial Hospital
Wallum Lake, Rhode Island.
Atstumas: nuo Providence—34 mylios, nuo Worcester—86 m., nuo Boston ar Brockton—50 m., nuo Thompson, Conn.,—10 myliu.

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8
546 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas AN 8-1320

Tel. AV 2-4026
Dr. John Repshis
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais: pagal susitarimą
495 Columbia Road
Arti Upham's Corner
DORCHESTER, MASS.

Tel. AN 8-2712 irba BI 4-9018
Dr. J. C. Seymour
(LANDŽIUS)
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Vartoja vėliausios konstrukcijos X-RAY Aparatą
Pritaiko Akinius
VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8
534 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Tel. AN 8-2805
Dr. J. L. Pasakarnis
Dr. Amelia E. Rodd
OPTOMETRISTAI
VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 6 vakaro.
Seredomis—ofisas uždarytas.
447 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
409 W. Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. AN 8-0948
Res. 37 GRIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. FA 3-5515

KETVIRTIS & CO.
—JEWELERS—
Laikrodžiai-Deimantai
Papuošalai
Elektros Prietaisai
Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus
379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel. AN 8-4649

FLOOD SQUARE HARDWARE CO.
Savininkas A. J. Alekna
628 East Broadway
South Boston 27, Mass.
Telefonas AN 8-4148
Benjamin Moore Malevos
Popieros Sienoms
Stiklas Langams
Visokio Reikmenys Namams
Reikmenys Plumberiams
Visokie Geležies Daiktai

VAISTAS "AZIVA"

1—Vaistas nuo nudegimo ir nuo nušutimo vandeniu.
2—Vaistas nuo atdarų žaizdų —mostis.
3—Akių vaistas.
4—Vaistas nuo kojų niežėjimo, piršlama, tarpupirštėms ir papirštėms.
5—Vaistas nuo galvos niežėjimo.
6—Vaistas nuo kosulio. Greit pagelbsti.

Reikalaukite šitų vaistų pažymėtais numeriais. Kaina už kiekvieną numerį $1. Pinigai, čekis ar money orderis iš kalno. Adresuokit: (5-6)
Joseph Machinskas
295 Silver Street
South Boston 27, Mass.